БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЁЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЧЗ ЗМЕНА

25 кастрычніка 1994 г.
Аўторак
№ 114(13831)
Кошт у розніцу 25 рублёў
Выдаецца з 1921 года

У НУМАРЫ:

Малюе Віктар ДУБОВІК

Кур'ер "ЧЗ"

ДА МІЖНАРОДНАГА ДНЯ ААН

24 кастрычніка Сусветнае супольніцтва адзначае 49-ю гадавіну з дня заснавання самай аўтарытэтнай міжнароднай арганізацыі — ААН.

Генеральны сакратар ААН Бутрас Бутрас Галі выступіў з гэтай нагоды з пасланнем.

"Сёння мы ўсе жывём у адзінай сусветнай прасторы,— гаворыцца ў пасланні.— Дзяржавы, што аднойчы вырашылі застацца адасобленымі, цяпер, як аказалася, знаходзяцца ва ўзаемасувязі з іншымі. Вялікія мэты міру, развіцця і дэмакратыі ўсё часцей прадугледжваюць неабходнасць шматбаковых намаганняў".

ДАРАГІЯ ДЭПУТАТЫ

Як паведаміў старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах народных дэпутатаў Рэспублікі Беларусь Аляксандр Абрамовіч, паводле папярэдніх разлікаў, на арганізацыю кампаніі па выбарах дэпутатаў у Саветы ўсіх узроўняў запатрабуецца 69 мільярдаў рублёў.

Аднак, паводле некаторых звестак, Міністэрства фінансаў урэзала гэту суму да 52 мільярдаў. Выбары дэпутацкага корпуса будуць каштаваць намнога даражэй, чым выбары кіраўніка дзяржавы, на якія патрачана каля 6 мільярдаў рублёў. Дарэчы, нягледзячы на тое, што парламент не спяшаецца з разглядам Закона аб выбарах, Цэнтрвыбаркам ужо набыў найбольш дэфіцытны "прадукт", неабходны пры яго правядзенні ў жыццё. Для друкавання агітацыйных матэрыялаў, бюлетэняў, справаводства ўжо закуплена 150 тон паперы.

БЕЛІНФАРМ.

БЕСПРАЦОЎЕ ЗНОЎ "СКАЧА"

Штомесячны рост беспрацоўя ў Беларусі зноў засведчылі звесткі за верасень Рэспубліканскага цэнтра занятасці насельніцтва.

Да беспрацоўных далучыліся яшчэ звыш 2 тысяч, і іх агульная колькасць па Беларусі склала 99462 чалавекі.

Наталля ВАЛАКІДА.

РЭАБІЛІТАЦЫЙНЫЯ ЦЭНТРЫ ЮНЕСКО

У рамках праграмы "ЮНЕСКО-Чарнобыль" на тэрыторыі Беларусі, Украіны і Расіі будуць адкрыты 9 цэнтраў псіхалагічнай і сацыяльнай рэабілітацыі насельніцтва. Іх адкрыццё адбудзецца прыблізна ў канцы лістапада бягучага года.

Зразумела, што для ажыццяўлення такіх праектаў патрэбны немалыя грошы. Так, французскае аддзяленне міжнароднай жаночай арганізацыі "Зонта Інтэрнэшнл" правяло ў Парыжы распродаж больш чым 200 твораў сучасных расійскіх і ўкраінскіх мастакоў. Вядомы аргенцінскі піяніст Міхель Ангель Эстрэла, які мае тытул "Пасол добрай волі ЮНЕСКО", даў дабрачынны канцэрт у Ліёнскім оперным тэатры. У канцэрце прынялі таксама ўдзел маладыя музыканты з Украіны. Цікава, што яго запісалі на кампакт-дыск. Сродкі, сабраныя ад продажу карцін, білетаў на канцэрт і кампакт-дыскаў, накіраваны на стварэнне рэабілітацыйных цэнтраў ЮНЕСКО.

Святлана КУЛІКОВА.

ШПРЫЦЫ – НЕ ДЭФІЦЫТ

На мінскім заводзе "Электроніка" асвоены выпуск аднаразовых шпрыцаў для інсуліну і процітуберкулёзных вакцын.

Праблема аднаразовых шпрыцаў заўсёды была вострай з-за таго, што на беларускіх прадпрыемствах яны да нядаўняга часу не выпрабляліся, а за пастаўляемыя з блізкага замежжа прыходзілася плаціць валютай.

Беларуска-дацкае сумеснае прадпрыемства на базе завода "Электроніка" кожны месяц выпускае 400 тысяч аднаразовых шпрыцаў і мае намер да канца гэтага года павялічыць выпуск да аднаго мільёна. Уся прадукцыя расходзіцца па медыцынскіх установах рэспублікі.

Вячаслаў ІШЧАНКА.

ЗАМЕСТ МЛЫНА – МУЗЕЙ

Ёсць у калгасе "Дружба народаў" Смаргонскага раёна старажытны будынак вадзянога млына. Рэстаўрацыю яго завяршылі мясцовыя ўмельцы. У бліжэйшы час у ім адкрыецца рэгіянальны музей фальклору і сялянскага быту.

Матэрыялы экспазіцыі раскажуць пра самадзейныя мастацкія калектывы, мясцовых народных умельцаў, а таксама паэтаў, кампазітараў і іншых выдатных людзей — ураджэнцаў раёна. Асобная экспазіцыя будзе прысвечана ўмовам жыцця і быту тутэйшых сялян. Размесціцца музей у вёсцы Валэйкавічы, дзе, дарэчы, створаны аднайменны фальклорны народны калектыў.

БЕЛІНФАРМ.

ШТО ПА ЧЫМ У БОЖЫМ ХРАМЕ?

Калі раней нават гаварыць пра грошы ў царкве было няёмка, то цяпер і тут ёсць своеасаблівы "прэйскурант".

Напрыклад, вянчанне каштуе ў сярэднім 20 тысяч рублёў, хрышчэнне — 10 тысяч, малебен — 1 тысячу і гэтак далей.

Каб замаліць грахі, таксама неабходны грошы, але ці дапамогуць яны?

Ганна МАСЛЯКОВА.

НАДМАГІЛЬНЫ ПОМНІК У ЗАПАС

Жыхарка Маладзечна С. купіла сабе загадзя надмагільны помнік.

Цяпер ён стаіць на балконе і чакае, калі памрэ гаспадыня. І хоць пакуль (тфу-тфу), пенсіянерка рабіць гэта не збіраецца, яна вельмі задаволена пакупкаю, якая ўлетку абышлася ёй усяго ў 300 тысяч рублёў. Цяпер жа за такі ж помнік людзі плацяць у дзесяць разоў больш.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

Курсы валют на 24 кастрычніка:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	6240	6590	4134	4389
"Алімп"	6250	6620	4160	4355
"Дукат"	6400	6750	4000	4550

ПАДЗЕІ ТЫДНЯ

Заўтра будзе лепш, чым учора?

Да вынікаў маскоўскай сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў СНД

Так атрымалася, што ў аэрапорце "Унукава-2" невялічкая група беларускіх журналістаў затрымалася з адлётам на пяць з лішнім гадзін. Але нездарма кажуць: няма ліха без дабра. Дзякуючы непрадбачанай затрымцы ўдалося ўзяць інтэрв'ю не толькі ў Аляксандра Лукашэнкі, але і ў кіраўнікоў Кыргызстана, Украіны, Азербайджана, Грузіі, Арменіі...

З размовы з імі маскоўскай сустрэчы ў вярхах можна даць такую ацэнку— яна наўрад ці пакіне значны след у гісторыі Садружнасці.

Але пра ўсё па парадку. У пятніцу, 21 кастрычніка, у Крамлі сабраліся кіраўнікі дзяржаў усіх дванаццаці краін —членаў СНД.

Пачаў пасяджэнне Барыс Ельцын, які асабліва вітаў Леаніда Кучму і Аляксандра Лукашэнку, якія ўпершыню ўдзельнічаюць у пасяджэнні Савета кіраўнікоў дзяржаў.

У парадак дня ўключылі 10 пытанняў. Абмяркоўваліся яны, паводле расказу відавочцаў, даволі спакойна, і абстаноўка "ўзарвалася" двойчы. Прычым абодва разы парушальнікам спакою стаў прэзідэнт Беларусі.

Спачатку Аляксандр Лукашэнка назваў "абразай і яго асабіста, і ўсяго беларускага народа" прапанову прызначыць кіраўніком калегіі МЭК — Міждзяржаўнага эканамічнага камітэта — экс-прэм'ера Вячаслава Кебіча. Яўна не чакаўшы такога павароту, прэзідэнт Расіі, які вёў пасяджэнне, быў вымушаны прызнаць, што "гэта ініцыятыва зыходзіла ад Віктара Сцяпанавіча Чарнамырдзіна". Справа закончылася тым, што расійскі прэм'ер узяў сваю прапанову назад.

Дарэчы, невялікая спрэчка адбылася і па пытанню, дзе размесціцца штаб-кватэра МЭКа. Дэлегацыі Беларусі і Украіны прапаноўвалі Мінск, кіраўнікі краін сярэднеазіяцкага рэгіёна — Маскву. Большасць "прапісала" МЭК у сталіцы Расіі.

Утварэнне Міждзяржаўнага эканамічнага камітэта ацэнена экспертамі як самае значнае дасягненне саммітa. Кіраўнікі дзяржаў спадзяюцца бачыць у ім орган, які дапаможа не толькі аднавіць эканамічныя сувязі рэспублік былога СССР, але і паглыбіць, расшырыць інтэграцыйныя працэсы.

Але вернемся да другога "выбуху". Калі лідэры дзяржаў пачалі абмяркоўваць ідэю Нурсултана Назарбаева аб Еўразійскім саюзе, Аляксандр Лукашэнка без дыпламатычных эківокаў адзначыў: "Калі тры першыя пытанні ідуць у развіццё ідэі інтэграцыі СНД, то чацвёртае (ідэя казахскага прэзідэнта) накіравана супраць Садружнасці". Падтрымаў свайго беларускага калегу і расійскі прэзідэнт, які мяркуе, што "сёння народы не гатовы да таго, каб зноў афармляцца ў саюз, як бы ён ні называўся". У выніку вырашылі прыняць прапанаваны Назарбаевым дакумент да ведама, а закладзеныя ў ім ідэі выкарыстоўваць для далейшага паглыблення інтэграцыі.

Ці будуць рашэнні, прынятыя на Маскоўскім самміце, інтэгруючымі для народаў Садружнасці? Адказ на гэта пытанне дасць толькі час.

БЕЛІНФАРМ.

Добра тое, што добра канчаецца...

Размова Аляксандра Лукашэнкі з Віктарам Чарнамырдзіным пад час візіту прэзідэнта Беларусі ў Маскву, якая планавалася на 30 мінут, працягвалася дзве гадзіны.

Разам з прэзідэнтам па адзін бок стала сядзелі прэм'ер-міністр Міхаіл Чыгір, віцэ-прэм'ер Міхаіл Мясніковіч, міністр па справах СНД Уладзімір Заламай і надзвычайны і паўнамоцны пасол Беларусі ў Расіі Віктар Даніленка. З расійскага боку прысутнічалі Віктар Чарнамырдзін, віцэ-прэм'ер Аляксандр Шохін, першыя намеснікі некалькіх міністраў.

"Гэта былі звышцяжкія перагаворы", — сказаў, каменціруючы іх вынікі, Аляксандр Лукашэнка. Паводле яго слоў, расійскі бок спачатку заняў вельмі жорсткую пазіцыю. Каменем спатыкнення стала запазычанасць Беларусі расійскаму канцэрну "Газпрам" за энерганосьбіты. "У нас цяпер проста няма такіх грошай, каб пагасіць даўгі, — тлумачыў прэзідэнт расійскім кіраўнікам. — Зразумела, вы можаце закрыць засаўку на нафта- і газаправодах. Але ці будзе гэта вырашэннем пытання?"

Паводле слоў удзельнікаў перагавораў, Аляксандр Лукашэнка праявіў і асабістую мужнасць, калі знайшоў у сабе сілы сказаць В.Чарнамырдзіну, што ў эканамічным бязладдзі Беларусі ёсць і пэўная доля віны расійскага Кабінета Міністраў. Пакуль Масква прыглядалася да Лукашэнкі, справа стаяла, аб'ёмы ўзаемнага гандлю знізіліся.

Але нездарма кажуць: добра тое, што добра канчаецца. Урэшце, лёд адчужэння пачаў раставаць, і была дасягнута дагаворанасць "максімальна фарсіраваць работу па падрыхтоўцы і падпісанню міждзяржаўнага дагавора паміж Расіяй і Беларуссю, які будуць суправаджаць яшчэ некалькі дзесяткаў розных пагадненняў".

Са слоў Аляксандра Лукашэнкі стала вядома, што кожныя дзесяць дзён ход падрыхтоўчых работ будзе кантралявацца з абодвух бакоў на вышэйшым узроўні. А ў заключэнне Барыс Ельцын і Віктар Чарнамырдзін прыедуць у Мінск для падпісання галоўнага дакумента.

На пытанне, ці адбудзецца візіт расійскіх кіраўнікоў яшчэ ў гэтым годзе, Аляксандр Лукашэнка адказаў: "Я на гэта вельмі спадзяюся".

Дарэчы, аб падпісанні такога дагавора паміж Расіяй і Украінай паведаміў журналістам і Леанід Кучма. Прычым, паводле яго слоў, Барыс Ельцын наведае Кіеў да ад'езду ўкраінскага прэзідэнта ў ЗША, які намечаны на канец лістапада.

БЕЛІНФАРМ.

ЗВАРОТ БЮРО ЦК СМБ

ДА ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ А.Р.ЛУКАШЭНКІ

Бюро ЦК Саюза Моладзі Беларусі па даручэнню пленума ЦК СМБ звяртаецца да Вас з просьбай аб аказанні фінансавай падтрымкі адной са старэйшых у нашай дзяржаве газет — "Чырвонай змене".

Заснаваная яшчэ ў 1921 годзе "Чырвоная змена" ўнесла свой важкі ўклад у скарбонку беларускай культурнай спадчыны. Яна была той першай прыступкай, з якой пачынаўся шлях у вялікую літаратуру фактычна ўсіх беларускіх паэтаў і празаікаў гэтага перыяду. З "Чырвонай зменай" звязана таксама ўзыходжанне многіх вядомых дзеячаў навукі, мастацтва, арганізатараў вытворчасці, якімі па праву ганарыцца Бацькаўшчына.

Газета і сёння не здрадзіла сабе. Уся яе дзейнасць накіравана на тое, каб у нашай дзяржаве панаваў грамадзянскі мір, каб людзі жылі ў згодзе са сваім сумленнем, шанавалі сваю родную мову, культуру, аб'ектыўна ацэньвалі падзеі гісторыі. Са старонак "Чырвонай змены" па-ранейшаму працягвае гучаць чысты голас маладых беларускіх літаратараў, сваімі думкамі дзеляцца вучоныя, рабочыя, калгаснікі, вайскоўцы.

Адлюстроўваючы пазіцыю ЦК СМБ, "Чырвоная змена" з павагай ставіцца да таго выбару, які зрабіў беларускі народ у ліпені бягучага года.

Сёння СМБ — самая шматлікая грамадская арганізацыя беларускай моладзі. Але, на жаль, з-за празмерна высокага кошту паліграфічных паслуг і асабліва паперы яна не можа ў поўнай меры падтрымаць сваю газету.

Адзінае выйсце — гэта дапамога дзяржавы. Нельга пазбавіць шматлікіх чытачоў "Чырвонкі" магчымасці сустракацца са сваёй любімай газетай. Бо тыя страты, якія панясе наша нацыянальная культура, у грашовым вымярэнні адлюстраваць будзе немагчыма.

Спадзяёмся на першага прэзідэнта Беларусі, якому праблемы моладзі былі заўсёды блізкімі, тым больш, што пад час перадвыбарнай кампаніі ён неаднаразова выказваў сваю заклапочанасць аб будучыні нацыі.

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

"Суперчэннэл"

ФРАНЦЫЯ – НА СТАРШЫНСКІМ МЕСЦЫ

З 1 студзеня Францыя будзе старшынстваваць у Еўрапейскай супольнасці.

Прэм'ер-міністр краіны даў з гэтай нагоды інтэрв'ю.

ВЫБУХ СУПРАЦЬ АПАЗІЦЫІ

Напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў у Шры-Ланцы ў час пасяджэння, якое праводзіла апазіцыя, узарвалася бомба.

57 чалавек загінулі, сярод іх тры лідэры нацыянальнай партыі. Паводле папярэдніх паведамленняў, выбух хацелі выкарыстаць для таго, каб сарваць прэзідэнцкія выбары. Нягледзячы на гэта, выбары ў краіне прызначаны на 9 лістапада.

"Еўраньюс"

КРОК У АДКАЗ

Іспанскі ўрад патрабуе выгнання з краіны ўсіх грамадзян Егіпта.

Гэта заява выклікана нядаўнім забойствам у Егіпце трох іспанцаў. Урад Іспаніі патрабуе неадкладнага расследавання злачынства, а таксама прыняцця закона, які б забяспечваў іншаземцам бяспеку знаходжання ў Егіпце.

ЕЎРАПЕЙСКАЙ СУПОЛЬНАСЦІ – НЕ?

У Швецыі і Нарвегіі было праведзена апытанне грамадскай думкі аб уключэнні гэтых краін у Еўрапейскую супольнасць.

37 працэнтаў насельніцтва Швецыі выказалі сваю згоду па гэтаму пытанню, столькі ж выказаліся супраць. У Нарвегіі 46 працэнтаў — "супраць", 29 — "за".

СПІС АХВЯР РАСЦЕ

У паўночнаафрыканскай дзяржаве Малі ўчынены чарговы тэрарыстычны акт.

У выніку выбуху на вуліцы 10 чалавек забіта, 10 паранена. З пачатку года на рахунку экстрэмістаў у гэтай краіне ўжо больш як 300 ахвяр.

"Уорлднэт"

ВЕНГРЫ ЎШАНАВАЛІ ПАЎСТАНЦАЎ

У Венгрыі прайшла цырымонія, прысвечаная Дню памяці загінуўшых удзельнікаў паўстання 1956 года.

Тады венгерскія грамадзяне выступілі супраць камуністычнага рэжыму і націску з боку авецкага Саюза.

АФІНЫ ВЫБРАЛІ КАНСЕРВАТАРА

У Афінах прайшлі выбары мэра горада.

Ім стаў прадстаўнік кансерватыўнай партыі аіны, які набраў 58 працэнтаў галасоў.

"TV-5"

СТАЛОНЕ ГУЛЯЕ Ў "ПРЭЗІДЭНЦКІ" ГОЛЬФ

Суперзорка кінематографа Сільвестр Сталоне пакінуў на нейкі час здымачную пляцоўку і накіраваўся ў Інданезію, дзе сустрэўся з прэзідэнтам краіны Сухарто.

Сталоне і 73-гадовы прэзідэнт сыгралі партыю ў гольф. Кіназорка збіраецца адкрыць у сталіцы Інданезіі рэстаран, які стане шаснаццатым па колькасці ўстаноў Сталоне.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ"

Дзяжурныя па выпуску
перакладчык Ларыса ДУДАРУК,
ЛюдмілаКАХАВЕЦ,
рэдактар НаталляВАЛАКІДА.

БІЗНЕС-КЛАС

АМЕРЫКАНЦЫ АДКРЫЮЦЬ ДЗЕЛАВЫ ЦЭНТР У МІНСКУ

Дэпартамент гандлю ЗША распаўсюдзіў паведамленне аб тым, што ўрад Злучаных Штатаў падпісаў пагадненне з кампаніяй "Амерыкэн Ізнес сэнтэрс інкарпарэйшн" аб адкрыцці амерыканскага дзелавога цэнтра (АДЦ) у Мінску.

Гэты цэнтр ствараецца ў рамках праграмы Міністэрства гандлю ЗША, прынятай з мэтай расшырэння гандлёвага абмену і павелічэння амерыканскіх інвестыцый у краінах СНД.

Кампанія дапамагае амерыканскім і іншым заходнім прадпрымальнікам адкрываць і весці сваю справу ў краінах Садружнасці. АДЦ у Мінску сканцэнтруе свае намаганні на прыцягненні амерыканскіх кампаній, якія працуюць у сферы нафтавай і газавай прамысловасці, іншых галінах вытворчасці, дапаможа даследаваць магчымасці беларускага рынку, установіць кантакты, акажа тэлекамунікацыйную, перакладчыцкую і іншую дапамогу. Прычым, цэнтр мае намер займацца сваёй справай 24 гадзіны ў суткі і сем дзён на тыдзень.

БЕЛІНФАРМ.

ВУЧЫЦЦА РЫНКУ РАЗАМ

Карыснае супрацоўніцтва наладжана паміж Вышэйшай школай кіравання і бізнесу Беларускага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта і нямецкай Акадэміяй менеджменту Ніжняй Саксоніі (г.Цэле). Партнёры ў рамках праграмы дапамогі Міністэрства замежных спраў Германіі другі год праводзяць навучанне і стажыроўку слухачоў Вышэйшай школы кіравання і бізнесу па актуальнай тэматыцы рыначнай эканомікі.

Для ўдзелу ў вытворчай практыцы слухачам трэба дастаткова добра валодаць нямецкай мовай.

КОНКУРС ДЛЯ СТУДЭНТАЎ

Новую культуру дзелавых узаемаадносін у будучым нам неабходна рыхтаваць сёння. Гэтым тлумачыцца жаданне інвестыцыйна-кансультатыўнай кампаніі "Сістэмнае бізнес-кансультаванне" садзейнічаць выяўленню маладых, таленавітых, неардынарна думаючых людзей са студэнцкага асяроддзя.

Таму кампанія абвясціла конкурс студэнцкіх навуковых работ "Цывілізаваны калсалтынг". Увазе студэнтаў прапануецца чатырнаццаць навуковых накірункаў, па кожнаму з якіх устаноўлены прэміі: першая — 50 даляраў, другая — 30 даляраў, а трэцяя прэмія — 20 даляраў ЗША. Даведкі можна атрымаць па тэл. 49-12-03.

Святлана ГОЛАД.

ВОСЕНЬ УПРЫГОЖЫЛА ПРЫЛАЎКІ

Усё, што сёлета вырашчана на палях і агародах сталічнай вобласці, могуць не толькі ўбачыць, але і купіць наведвальнікі Рэспубліканскага выставачнага цэнтра. Тут з 25 па 29 кастрычніка пройдзе абласная выстаўка-кірмаш "Восень Міншчыны-94". Сваю прадукцыю на ёй прадставяць калгасы, саўгасы, фермерскія гаспадаркі і падсобныя промыслы.

У дні работы выстаўкі-кірмашу яе экспаненты арганізуюць выязны рознічны гандаль сельгаспрадуктамі ў розных мікрараёнах Мінска.

БЕЛІНФАРМ.

ВАЛЮТНЫ ГАНДАЛЬ – ДА НОВАГА ГОДА

Нарэшце сталі вядомы дакладныя тэрміны "пахавання" валютнага гандлю — розьнічны гандаль за валюту адмяняецца з надыходам новага года, з 1 студзеня.

Паводле слоў старшыні Нацбанка, будзе ўкаранёна расійская мадэль, за выключэннем некаторых момантаў. Так, калі ў Маскве можна рабіць аплату валютай па безнаяўнаму разліку, то ў рэспубліцы, хутчэй за ўсё, усе разлікі будуць весціся выключна за наяўныя і безнаяўныя рублі.

ЭКАНОМІКА

У Астраўцы танней і селядцы...

□ Генрых Мінін

Незадавальненне прэзідэнта рэспублікі, выказанае ім у адрас спажывецкай кааперацыі, падштурхнула мяне даведацца, што думае пра гэта супрацьлеглы бок. Тым больш, ёсць адрас, дзе на працягу апошніх гадоў шмат зроблена ў справе забеспячэння таварамі і прадуктамі сельскага насельніцтва, пабудавана шмат гандлёвых цэнтраў, пры ўсёй сваёй стратнасці не скарачаецца колькасць крамак, якія абслугоўваюць на даму, — гэта Астравецкі райспажыўсаюз Гродзенскай вобласці.

Але перш чым пачаць гутарку, старшыня праўлення РПС Юрый Кацнельсон прапанаваў наведаць краму і пераканацца, што сёння прапануе кааперацыя жыхарам. Вітрыны мяснога аддзела шчыльна запакаваны прадуктамі. Птушка, каўбаса пяці відаў, тры з якіх — вэнджаная — гэта сваёй вытворчасці. Пры неабходнасці завозяць і лідскую — з мясакамбіната, якая, дарэчы, карыстаецца попытам не толькі ў Астраўцы. Цэны — ад чатырох да сямі—васьмі тысяч за кілаграм. Яшчэ на вітрыне — поўны набор малочных прадуктаў, дзе масла, напрыклад, ацэнена ўсяго ў 3,4 тысячы за кілаграм. У другой палавіне крамы — набор агародніны, крупы, мука, макарона, цукар. Імпартныя мясныя кансервы і гарбата, шампанскае і сухія віны, замежныя кактэйлі і лікёры...

Муку прадаюць тут па 837 рублёў, цукар за верасень пачалі атаварваць з 25 жніўня і ўсяго па 913 рублёў. "Ну чаго яшчэ не хапае?"— пытаўся Юрый Кацнельсон.

Самая смелая з жаночай "каўбаснай" чаргі адказала з усмешкай: "Зарплаты б больш..."

Але бедныя астравічане не ведаюць, напэўна, што ў суседняй Смаргоні, у дзяржгандлі, удакладнім, цукру няма і па больш высокіх цэнах, кажуць, што пасупіць хутка па паўтары тысячы за кілаграм. А масла сметанковае, хто паспее, схопіць у нядзелю на рынку — за чатыры з невялікім тысячы, бо ў магазіне цана ўжо даўно пераскочыла гэты рубеж. Вось з гэтага і пачынаем размову ў кабінеце старшыні.

— Чаму ў Астраўцы масла больш таннае, адкуль яго атрымліваюць?

Аказваецца, са Смаргоні. А чаму больш таннае — дык "накрутку" гандлёвую робяць меншую. Маюць права на 20 працэнтаў падымаць цану ад адпускной, але тут кваляцца ў сярэднім усяго на 10—12 працэнтаў, а то і менш. Усё залежыць ад тавару.

"Мы ставім мэтай не любым шляхам сарваць як мага больш грошай з пакупніка,— працягваў далей Юрый Кацнельсон,— а хутчэй прадаць тавар, каб атрымаць грошы і тут жа пусціць іх у абарот. Бо яны павінны "працаваць". Не баімся браць для гэтага і крэдыты, якіх маем больш за ўсіх у вобласці — 830 мільёнаў. І, вядома, шукаем шляхі выгаднага ўкладання гэтых грошай, шукаем патрэбны тавар. Вось таму і тавараабарот у нас на сёння больш як тры мільярды рублёў, — ён на хвіліну задумаўся і прадоўжыў: — Працуем напрамую з прадпрыемствамі, трыкатаж, напрыклад, завозім з Салігорска і Пінска, з Барысава — макарону, з Гомеля — маянэз. Нядаўна яшчэ "ламалі шапку" на "Атлангце", каб выпрасіць хоць бы пару халадзільнікаў на раён, дык цяпер яны самі завезлі нам маразільнікі. У гэтай сувязі ўдзячны прэзідэнту рэспублікі, што адмяніў перадаплату за тавар. Гэта, праўда, яго вуснае распараджэнне, а многія яшчэ жывуць "па цыркуляру". Але ў любой дзяржаве аплата праводзіцца, як мы ведаем, па факту: атрымаў тавар, а праз тры дні плаці".

Старшыня спяшаўся, збіраўся ехаць у Польшчу. З гэтай краінай, а таксама з Германіяй, Украінай і Літвой у астравічан даўно ўжо наладжаны ўзаемавыгадныя кантакты. У адносінах да апошняй, напрыклад, ёсць нават магчымасць выступіць у ролі дылераў для забеспячэння таварамі ўсёй вобласці, а то і рэспублікі. Як толькі паглядзяць на гэта "зверху"? Таго ж цукру, якім не атаваралі дзе-нідзе картачкі аж за паўгода, сюды прывезлі з Украіны дастаткова. З Польшчы атрымалі 30 тон пшанічнай мукі, а кантракт падпісаны на 500 тон. Закупляюць гэту муку ў перакладзе на нашы грошы па 700—800 рублёў за кілаграм, "накрутку" гандлёвую робяць, як тлумачыў старшыня РПС, да 15 працэнтаў. Рыс у той жа Польшчы згодны прадаваць нам па тысячы за кілаграм, а ў камерсантаў ужо даўно па 1,8. Больш танныя ў суседзяў макарона, алей... Нядаўна завезлі з-за мяжы фургон пральнага парашку — больш як 30 тысяч пачак. Цана, праўда, ад 3,5 тысячы за кожны і вышэй. Вядома, не надта танна. Але, папершае, у той жа Смаргоні няма парашку аніякага, а па-другое, мясцовая мытня за "растаможанне" тавару ўзяла 15 працэнтаў яго кошту (гэта яшчэ па-свойску, маглі крутануць і ўсе 30), ды падаткі на дабаўлены кошт складаюць 20 працэнтаў. Такім чынам, зрабіўшы мінімальную накрутку на парашку толькі ў пяць працэнтаў, прадаюць яго даражэй за пакупную цану на цэлых сорак.

"Штосьці тут не так,— гаварыў Юрый Кацнельсон.— Хоць быццам бы ўсё па закону. Дык чаму ж у гэты нялёгкі час некаторыя структуры не жадаюць аблегчыць долю сельскаму працаўніку? Мы, кааператары, можам, напрыклад, пайсці на мінімальную накрутку, а ўсе астатнія — не хочуць. Тая ж мытня! Банкаўскія крэдыты пад 150—170 працэнтаў?! Хоць у той жа Літве яны не вышэй чым 40 працэнтаў".

Я згадзіўся з думкай старшыні праўлення Астравецкага РПС. Сапраўды, няхай бы ўсе гэтыя падаткі і крэдыты распаўсюджваліся, скажам, на турэцкі шырспажыў, без якога можна лёгка абысціся. На прадукты харчавання павінны быць больш ашчадныя. Мы прыкінулі, што толькі ад нязначнага зніжэння платы за крэдытныя рэсурсы цэны знізіліся б на 10—15 працэнтаў. Дык чаму ніхто не хоча гэтага зразумець? Ды таму, відаць, што ўсе хочуць жыць лепей за селяніна. Якая банкірам справа да вяскоўцаў?

ДЗЕЦІ І МЫ

Прыемна, што ў часы эканамічнай нестабільнасці, калі многія дзіцячыя дашкольныя ўстановы закрываюцца, віцебская абутковая фабрыка "Чырвоны Кастрычнік" пабудавала для дзяцей рабочых і служачых новы дзіцячы садок. Гэта цэлы комплекс сучасных збудаванняў, дзе будуць бавіць дзень 230 дзяцей. Дзеці абутнікаў змогуць наведваць басейн, ёсць тут спартыўная і музычная залы, добра абсталяваныя пакоі для гульняў і ўтульныя спальні.

Фота Аляксандра Хітрова, Белінфарм.

"ПАС"— палітыка-аналітычная служба

На паралельных курсах

Маскоўскі самміт, стаўшы адной з адметных падзей на мінулым тыдні, праходзіў на фоне інфляцыйных чаканняў, звязаных з падзеннем курсу расійскага рубля. Хаця тэрміновыя меры, якія прадпрынялі крамлёўскія ўлады, далі магчымасць на нейкі час дасягнуць адноснай рублёвай стабілізацыі, "расійскае рэха" было па-ранейшаму адчувальным.

Між тым, напрыклад, на Беларусі працягваўся перманентны працэс свабоднага падзення курсу беларускага рубля, нягледзячы на прызнанне яго адзіным законным плацежным сродкам Рэспублікі Беларусь. Што дало падставы прадстаўнікам апазіцыі праводзіць аналогіі з расійскім жорсткім рэагаваннем на інфляцыйныя скачкі: у Расіі, сцвярджаюць аналітыкі, на падобныя "паводзіны" нацыянальнай валюты была б адэкватная абставінам рэакцыя, а ў нас пакуль робіцца выгляд, быццам нічога надзвычайнага не адбываецца. Магчыма, у крытыкаў дзеянняў беларускага ўрада ў бліжэйшы час з'явіцца дадатковая прычына для заўваг і прэтэнзій. Як вядома, напярэдадні 100 дзён з моманту інаўгурацыі Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ за нумарам 156 "Аб павышэнні мінімальнай заработнай платы". З 1 лістапада яна ўстанаўліваецца ў памеры 20 тысяч рублёў. Хаця Кабінету Міністраў прапанавана забяспечыць пры пераглядзе памераў зарплаты, пенсій, дапамог і стыпендый выкананне паказчыкаў, прадугледжаных праграмай неадкладных мер па выхаду эканомікі з крызісу, няцяжка прадбачыць далейшае раскручванне інфляцыйнай спіралі. Тым часам Дзяржкамстат рэспублікі паведаміў, што сярэдняя зарплата рабочых і служачых у верасні склала 112.166 рублёў, у студзені—верасні яна ўзрасла ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года ў 15,6 раза. Развіццё сітуацыі на Беларусі адбываецца пад час абвяшчэння "новай ідэалогіі" ў бюджэтнай палітыцы расійскага ўрада. На яго закрытым пасяджэнні адобраны праект бюджэту краіны на 1995 год. У адказ на падзенне курсу рубля, скачок цэн урад не збіраецца рабіць стаўку на адміністраванне, а прапануе закласці ў галоўны фінансавы план такія мэты, як нізкая інфляцыя, стабільнаны курс рубля, станоўчыя працэнтныя стаўкі па ўкладах у банках. Расіяне намерваюцца поўнасцю адмовіцца ад інфляцыйных крыніц пакрыцця бюджэтнага дэфіцыту, што дапаможа, паводле прагнозаў, да сярэдзіны будучага года знізіць інфляцыю да 1 працэнта ў месяц. Ці рэальныя такія казачныя перспектывы — пакажа час, асаблівую актуальнасць стабілізацыйныя захады кабінета Чарнамырдзіна набываюць па прычыне паралельных крокаў беларускага ўрада з той самай мэтай. Крэдыт даверу, якім пакуль валодаюць нашыя прэзідэнт і ўрад, можна запісаць у іх актыў, а расійскіх калег на гэтым тыдні чакае выпрабаванне ў Дзяржаўнай Думе, дзе без сумненняў разгорнуцца непрымірымыя дэбаты. І не толькі вакол бюджэту.

Якаў ЯСЭПКІН.

МОВА ЗЯМЛІ

Злобін—Жлобін—Злобаўшчына

Згодна з "Геаграфічным слоўнікам Польскага каралеўства і іншых славянскіх краін" (т.XIV. Варшава, 1895. с.791; на польскай мове), Жлобін яшчэ ў канцы XV стагоддзя меў назву Хлепень ці Хлепен. У гэтым жа выданні Жлобін — Хлепень названы адным з найбольш старажытных пасяленняў у Падняпроўі.

У рускай дарэвалюцыйнай гістарыяграфіі таксама трыдыцыйна атаясамлівалі Жлобін і Хлепень (апошні ўпершыню згадваецца ў 1492 годзе, напярэдадні і ў пачатковы перыяд вайны вялікіх княстваў Літоўскага і Маскоўскага), прычым, у розных выданнях пра старадаўнюю гісторыю горада гаварылася амаль аднымі і тымі ж словамі: "Жлобін належыць да ліку старажытных пасяленняў і быў вядомы пад імем Хлепен..." (гл.: Опыт описания Могилевской губернии... Под ред. А.С.Дембовецкого. Т.2. Могилев, 1883. стар.117; Список населенных мест Могилевской губернии. Под ред. Г.П.Пожарова. Могилев, 1910; Энциклопедический словарь. Т.XII. С.-Птб., 1844). І толькі ў кнізе "Россия. Полное географическое описание нашего Отечества. Т.IX. Верхнее Поднепровье и Белоруссия" (С.-Птб., 1905. стар. 534) думка аб тым, што Жлобін ёсць старажытны Хлепень, адхілялася без аргументацыі. У новы час гэтым пытаннем, наколькі нам вядома, ніхто асабліва сур'ёзна не займаўся.

Думаецца, адмаўляцца ад традыцыйнага пункта погляду няма падстаў, тым больш, што яго ўскосна пацвярджаюць тапанімічныя назіранні (аналіз найменняў Хлепень і Жлобін). Абодва найменні маюць непрадуктыўную ў новы час структуру (Хлеп-ень, Жлоб-ін) і генетычна з'яўляюцца старажытнаўсходнеславянскімі адноснымі прыметнікамі. Аднак у меркаванне дарэвалюцыйных даследчыкаў трэба ўнесці пэўныя карэктывы. На наш погляд, нельга лічыць, што адпаведнае пасяленне на Дняпры спачатку называлася Хлепенем, а потым стала называцца Жлобінам. Ніякага перайменавання ў дадзеным выпадку не адбылося. Хутчэй за ўсё, Хлепень і Жлобін — гэта два суседнія населеныя пункты, якія са старадаўніх часоў знаходзіліся ў непасрэднай блізкасці адзін да аднаго. Разбурэнне пад час Вялікага княства Літоўскага і Масковіі, або зліццё з суседнім пасяленнем (а магчыма, і тое і другое разам) абумовілі "заняпад" Хлепеня (Хлепена) і яго назвы. Такім чынам, сёння мы будзем аналізаваць толькі назву Жлобін. Што ж датычыць тапоніма Хлепень (Хлепен), то гэта — тэма асобнага артыкула.

У назве Жлобін нярэдка імкнуцца ўбачыць значэнне прыналежнасці (Жлобін — "пасяленне Жлобы ці Злобы"), але такое тлумачэнне, як нам здаецца, абумоўлена спрошчаным успрыманнем суфікса -ін (толькі з улікам яго сучаснага значэння). Гістарычна суфіксы -ін, -ын, а таксама -аў -оў утваралі не толькі прыналежныя прыметнікі, але і адносныя з тапаграфічным значэннем (гл., у прыватнасці, наш расказ пра назву Столін у № 96 "ЧЗ" за 1994 г.). Якое ж канкрэтна тапаграфічнае значэнне мела геаграфічная назва Жлобін?

Гэты тапонім першапачаткова выступаў у форме Злобін. "Замак Злобін" згадваецца ў лісце наказнога гетмана Івана Залатарэнкі цару Аляксею Міхайлавічу ад 15 ліпеня 1654 года (гл.: Акты, относящиеся к истории Южной и Западной России.& Т.14, С.-Птб.,1889. стар.137). Змена гукаў З—Ж у складзе геаграфічных назваў на тэрыторыі Усходняй Славіі з'яўляецца даволі частай (параўн. найменні рэчак Дрозня — Дрожня, Візарня — Віжарня, Беражня — Беразня, Жавуніца — Завуніца, Залазна — Жалоска і інш.), таму пераўтварэнне Злобіна ў Жлобін не павінна бянтэжыць.

Наяўнасць формы Злобін дае магчымасць супастаўляць яе з народнымі геаграфічнымі тэрмінамі злобак, злобец, злобка — "горка, узгорак"; параўн. слова ўзлобак (гл.: Мурзаев Э.М. Словарь народных географических терминов. М., 1984. стар.255). Такім чынам, Злобін — Жлобін разумеецца намі як "пасяленне на злобе", г.зн. на ўзвышшы, на высокім дняпроўскім беразе.

Цікава, што ў Баранавіцкім раёне да 1962 года існавала вёска Жлобін (з адзначанага часу — у межах г.Баранавічы). Назву гэтага пасялення можна тлумачыць як "пасяленне, заснаванае чалавекам па мянушцы Жлоба", аднак не выключана і іншае тлумачэнне — тое, якое мы прапанавалі ў выпадку з прыдняпроўскім Жлобінам. Канкрэтызаваць тлумачэнне тапоніма можна толькі з улікам пазамоўных мясцовых рэалій (ландшафт мясцовасці, наяўнасць гістарычных звестак і г.д.).

У Ваўкавыскім раёне ёсць вёска Злобаўшчына. Гэтую назву таксама цяжка растлумачыць адназначна. Суфікс -аўшчына ўказвае не толькі на само пасяленне, але і на ўсю навакольную мясцовасць, якая або належала чалавеку па мянушчы Злоба, або вызначалася наяўнасцю пагоркаў, узвышшаў. Аднак першы варыянт тлумачэння здаецца нам больш верагодным, калі ўлічваць так званую тапанімічную аналогію, г.зн. назвы пасяленняў на -шчына, -аўшчына, -оўшчына на ўсходнеславянскай тэрыторыі ўвогуле. Пераважную колькасць падобных найменняў складаюць тапонімы, у аснове якіх ляжыць імя ці мянушка, прозвішча: Андросаўшчына, Драздоўшчына, Сянькоўшчына, Курасоўшчына і шматлікія іншыя.

Найбольш прадуктыўна такія назвы на ўсходнеславянскай тэрыторыі ўзнікалі ў XIV—XVII стагоддзях, чаму ў значнай ступені садзейнічала спецыфіка феадальнага землеўладання. Драбленне зямель на прыватныя ўчасткі, узнікненне дворышчаў, маёнткаў, урочышчаў, атрыманых у спадчыну ці набытых у выніку куплі-продажу і іншым шляхам, вялі да павелічэння колькасці ўласных назваў на -шчына, -аўшчына, -оўшчына. Думаецца, што Злобаўшчына — адно з такіх найменняў.

Аляксандр РОГАЛЕЎ,
кандыдат філалагічных навук.

Спявачка з "Салаўінага берага"

"Салаўіны бераг" — такую ўмоўна-паэтычную назву здаўна мае вёска ў Лельчыцкім раёне Тонвеж, што славіцца сваімі спевачкамі. Адна з іх — Ганна Паўлаўна Вянгура, якой бярэцца ўжо на дзевяты дзесятак.

Самабытным выканаўчым майстэрствам гэтай жанчыны захапляліся і вядомыя музычныя дзеячы рэспублікі Рыгор Шырма і Генадзь Цітовіч. Фальклярысты з Масквы. На Міжнародным музычным кангрэсе ў канцэртнай зале імя П.І. Чайкоўскага ў 1971 годзе таленавітую паляшучку горача вітаў прафесар музыкі з ЗША Ален Ломакс. Апрача ўсяго, Ганна Паўлаўна яшчэ і непераўзыдзеная швачка. Яе вырабы змешчаны ў кнізе "Беларускае народнае адзенне".

Алесь ЛАРЫЁНАЎ.

БУДУЮЦЬ ЛАЗНІ МУЖЫКІ

Вытворча-камерцыйнае прадпрыемства "Усход" — незвычайнае. Створана яно пры Крычаўскай спецкамендатуры, і асноўны касцяк яго складаюць людзі, якія парушылі Закон. Многія папаліся на дробязях, але адумаліся і цяпер добрасумленна працуюць, каб загладзіць віну.

А вырабляюць ва "Усходзе" прыгожыя зрубы лазняў, дач, аконныя рамы, дзверы. Робяць якасна і хутка. Ад заказчыкаў — няма адбою.

Хутка тут пачнуць вырабляць і бетонныя блокі для будаўнічых патрэб.

Фота Валерыя БАРЫСАВА, БЕЛІНФАРМ.

КУР'ЕР "ЧЗ"

ВІЗЫ Ў ЛІТВУ: НОВЫЯ ПРАВІЛЫ

Як паведаміла пасольства Літвы ў Беларусі, з 2 студзеня 1995 года ўступаюць у сілу зацверджаныя літоўскім урадам дапаўненні ў дзеючае палажэнне аб выдачы віз Літоўскай Рэспублікі.

Згодна з гэтымі зmяненнямі, візы Літоўскай Рэспублікі як выключэнне могуць быць выдадзены непасрэдна на пунктах пропуску на дзяржаўнай граніцы. Іх могуць атрымаць:

грамадзяне замежных дзяржаў і прадстаўнікі міжнародных арганізацый, якія прыязджаюць у Літву для ўдзелу ў афіцыйных сустрэчах, калі дэпартаменту прыгранічнай паліцыі пры Міністэрстве ўнутраных спраў прадстаўлена пісьмовая просьба консульскага дэпартамента Міністэрства замежных спраў Літвы;

тыя, хто мае патрэбу ў тэрміновай медыцынскай дапамозе пры наяўнасці пісьмовай просьбы Міністэрства аховы здароўя Літоўскай Рэспублікі ці іншай паўнамоцнай установы, у якой павінны ўказвацца суправаджальныя асобы;

вадзіцелі грузавога транспарту, якія перавозяць грузы ў Літву і Калінінградскую вобласць Расійскай Федэрацыі, а таксама асобы, якія ўказаны ў дакументах, што пацвярджаюць маршрут паездкі, і едуць на тым жа транспартным сродку.

Візы могуць быць выдадзены непасрэдна на пунктах пропуску на граніцы і ў іншых выпадках, калі дэпартаменту прыгранічнай паліцыі будзе прадстаўлена пісьмовая просьба консульскага аддзела Міністэрства замежных спраў аб выдачы візы.

Віза Літоўскай Рэспублікі можа быць выдадзена іншаземцу, калі ён:

мае сапраўдны замежны пашпарт ці іншы, які засведчвае асобу, дакумент, прызнаны ў Літоўскай Рэспубліцы;

абавязваецца вярнуцца ў дзяржаву, грамадзянінам якой з'яўляецца ці ў якой пастаянна пражывае, ці адбыць з Літвы ў іншую дзяржаву;

мае запрашэнне фізічнай асобы Літоўскай Рэспублікі, выдадзенае дэпартаментам міграцыі пры Міністэрстве ўнутраных спраў, ці іншы дакумент, які пацвярджае неабходнасць паездкі ў Літву.

Спіс дзяржаў, грамадзянам якіх візы могуць быць выдадзены без запрашэння, складае Міністэрства ўнутраных спраў па ўзгадненню з Міністэрствам замежных спраў Літвы.

Як выключэнне віза можа быць выдадзена іншаземцу, які не мае запрашэння ці іншага дакумента, калі ён прадставіць доказы таго, што ў яго дастаткова сродкаў для пакрыцця расходаў, звязаных з паездкай у Літву і знаходжаннем на яе тэрыторыі.

БЕЛІНФАРМ.

ПАДВЯЛІ... ПРОЗВІШЧЫ

У пагранічным пункце пропуску Гудагай-1 пры спробе незаконна перасячы беларуска-літоўскую граніцу затрымана 6 грамадзян Афганістана.

Яны прадставілі для кантролю пагранічнікам агульнаграмадзянскія замежныя пашпарты, атрыманыя на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі. Аднак вартавыя граніцы звярнулі ўвагу на яўную неадпаведнасць абазначаных у пашпартах простых рускіх імёнаў і прозвішчаў усходняму выгляду іх прад'яўнікоў. І не памыліліся.

Усяго ж толькі за першую палову кастрычніка смаргонскія пагранічнікі затрымалі 109 парушальнікаў граніцы, з якіх 64 чалавекі аказаліся прадстаўнікамі афра-азіяцкага рэгіёна. Астатнія — грамадзянамі краін СНД, якія спрабавалі прабрацца ў Літву.

БЕЛІНФАРМ.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ !

МАЛОЧНЫ ГРЫБ

"Некалькі тыдняў таму набыла грыб, які нечым напамінае буйны разварены рыс. Гавораць, што "лекавы" квас, настаяны на ім, ачышчае суставы, аднаўляе імунную сістэму. Хацелася б даведацца пра гэты грыб больш падрабязна.

Л.ВАРАНКОВІЧ,г.Барысаў".

Лічыцца, што ён прывезены з Індыі, але ў мінулым пад назвай "кефірны грыбок" яго ведалі і ў нашай краіне.

Напой, які гатуецца на гэтым грыбе, папярэджвае алергічныя захворванні, лечыць хваробы сэрца, прыпыняе кальцыніраванне крывяносных сасудаў, лечыць хваробы печані, жоўцевага пузыра, растварае ў ім камяні, лечыць язву страўніка і дванаццаціперснай кішкі. Грыб выдзяляе шэраг супрацьзапаленчых рэчываў, зніжае канцэнтрацыі ядаў у арганізме, прыпыняе размнажэнне ракавых клетак. Акрамя гэтага, знімае адчуванне стомленасці і спыняе запаленчыя працэсы ў дзяснах.

Сам грыб, калі ён здаровы, белага колеру, шарападобнай формы, дыяметрам 5—6 мм у пачатковы перыяд развіцця і 40—60 мм у стадыі, якая папярэджвае дзяленне. Дзяленне звычайна адбываецца праз 17 дзён, пасля чаго частку грыба можна аддаць іншым людзям.

Спосаб прыгатавання:

Узяць чысты шкляны посуд, пакласці ў яго дзве чайныя лыжкі грыба і заліць 0,5 л некіпячонага малака хатняй тэмпературы. Праз 18—20 гадзін малако поўнасцю скісне і набудзе лекавыя ўласцівасці. Прыкметай поўнага згортвання з'яўляецца з'яўленне зверху густога слоя, у якім знаходзіцца грыбок, і аддзяленне сквашанага малака ад дна банкі. Сквашанае малако патрэбна працадзіць праз марлю ў шкляны посуд. Пасля чаго прамыць грыб халоднай праточнай вадой.

Заквашваць малако патрэбна штодзённа.

Курс лячэння:

Працэджанае малако прымаюць адзін, радзей два разы ў дзень па 200—250 мл за 30—40 хвілін да сну ці за 30—60 хвілін да яды раніцай. Курс працягваецца на працягу 20 дзён, затым робіцца перапынак на 30—35 дзён і зноў паўтараецца прыём. У ходзе лячэння не рэкамендуецца ўжываць у ежу тлустыя і вострыя стравы, алкаголь і любыя лекі.

ЦІ ПЛАН, ЦІ ПРАПАЎ

"Хацеў бы заняцца дробным бізнесам. І вось маё пытанне: навошта пачынаючаму прадпрымальніку бізнес-план і што павінна быць у яго ўключана?

Г.БУДЭЙКАЎ,г.Салігорск".

Бізнес-план павінен пераканаць дапушчальнага інвестара, што вы здольны добра арганізаваць справу і ажыццявіць задуманае. Між іншым, ведаць гэта важна і вам самому. Такія веды дапамогуць пазбегнуць банкруцтва.

Бізнес-план павінен уключаць у сябе адказы прыкладна на такія пытанні: Якая ваша прадукцыя (паслугі)? Хто будзе яе спажыўцом і якая цана яго задаволіць? Як пераканаць яго набыць вашу прадукцыю? Хто вашы канкурэнты і як сябе з імі паводзіць? Якімі будуць вашы затраты і прыбытак хаця б у бліжэйшыя месяцы? Якім чынам вы зможаце фінансаваць ваша прадпрыемства? Якія праблемы могуць узнікнуць у вашым бізнесе і як вы будзеце іх вырашаць?

Складзіце рэальны бізнес-план, і, калі ў ім усё ў парадку, вам можна прадказваць поспех.

"БІТЛЗ" ЗАСПЯВАЎ ПА-РУСКУ

"Мне вельмі падабаецца група "Бітлз". Прайшлі чуткі, што іх песні збіраюцца перакладаць на рускую мову і запісваць.

В.РУСАК, Віцебская вобласць."

На фірме "Мелодыя" на самай справе заканчваецца работа над праектам "The Beatles" — назаўсёды". Сама пласцінка павінна выйсці восенню гэтага года. Пачалося ўсё з таго, што маскоўскі паэт і перакладчык Вячаслаў Пціцын (на яго рахунку ўжо ёсць перакладзеная рок-опера "Jesus Christ Superstar") пераклаў вялікую колькасць тэкстаў песняў "Бітлз" і прыйшоў на фірму "Мелодыя" з прапановай выпусціць пласцінку. Да праекта далучыўся вядомы маскоўскі музыкант Вадзім Булікаў. У якасці вакаліста быў прапанаваны Сяргей Мінаеў, але ён па нейкай прычыне адмовіўся. Тады запрасілі маладога выканаўцу Валерыя Панкова (ён праславіўся тым, што выканаў песні з дыснееўскіх мультсерыялаў "Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу" і "Вуціныя гісторыі"). Наколькі вядома, ужо гатова 15 песень, сярод іх: "Зноў у СССР", "Учора", "Жоўтая падводная лодка", "Свінні" і г.д.

АМАЛЬ БЯСШКОДНЫЯ

"Якім чынам можна знізіць узровень радыеактыўнасці ядзерных адходаў?

Ю.МАРКАЎ,г.Барысаў".

Работы ў гэтай галіне вядуцца, і рэчывы, якія здольны зніжаць узровень радыеактыўнасці ядзерных адходаў, створаны, у прыватнасці, групай французскіх навукоўцаў на чале з прафесарам Жакам Вісенам. Выпрабаванні і даследаванні праходзілі на працягу 4 гадоў.

Гэтыя рэчывы, якія атрымалі назву каліксарэны, дапамагаюць скарачаць аб'ём і вагу адходаў прыкладна ў сто разоў. Пасля апрацоўкі высокарадыеактыўныя склады могуць быць ушчыльненыя і захоўвацца на глыбіні 500 метраў, а слабарадыеактыўныя — на глыбіні 20 метраў. На падставе звестак, якія ўжо ёсць, можна будзе паменшыць і тэрмін, на працягу якога адходы з'яўляюцца небяспечнымі.

Рубрыку вядзе Святлана КУЛІКОВА.

ФУНДАМЕНТАЛІСТЫ "ЗАСВЯЦІЛІСЯ" ЗНОЎ

Забіты два іншаземцы.

Імі аказаліся італьянец і француз. Згодна з паведамленнямі міністэрства замежных спраў Італіі, матывы забойства пакуль не высветлены, аднак мяркуецца, што гэта злачынства— справа рук ісламскіх фундаменталістаў.

КАТАЛІЦКАГА ЛІДЭРА НАВЕДАЛА МУЗА

Іаан Павел II напісаў кнігу, якая адрозніваецца сярод усіх астатніх каталіцкіх кніг.

І перш за ўсё разнастайнасцю тэм. Аўтар разглядаў з пункту гледжання царквы розныя этапы гісторыі, творчасць каталіцкіх пісьменнікаў, ролю сусветнай гісторыі яўрэяў, марксістаў і жанчын.

АСАБІСТАЕ ЖЫЦЦЁ– БУЙНЫМ ПЛАНАМ

Канадскі атлет Бен Джонсан збіраецца перадаць гісторыю свайго жыцця на вялікім экране.

Як вядома, Джонсан быў узнагароджаны на Алімпійскіх гульнях у 1988 годзе залатым медалём, а потым адхілены ад спорту пасля таго, як тэст на прымяненне допінгу даў станоўчы вынік. Некалькі месяцаў сям'ю Джонсана інтэрв'юіравала журналістка, якая цяпер занята пошукамі прадзюсера для фільма.

МАДОННА МАРЫЦЬ ПРА ДЗІЦЯ

Мадонна ў свае 36 гадоў хоча мець дзіця. Пра гэта яна заявіла ў сваім інтэрв'ю.

Паводле слоў самой спявачкі, яе жаданая мара — стварыць сям'ю. Мадонна выказала шкадаванне з прычыны такой вялікай колькасці інтрыжак, якія мелі месца ў яе жыцці, і асабліва аб разрыве з Уорэнам Біці, якога яна "сапраўды вельмі кахала".

НОВАЯ МІСІЯ КАТРЫН ДЭНЁЎ

Непараўнальная Катрын Дэнёў стала добраахвотным паслом у ЮНЕСКО з місіяй захавання скарбаў кінематаграфіі.

У гэтай новай "ролі" ў абавязкі Дэнёў будзе ўваходзіць дапамога ў кіраванні фондам, заснаваным у французскай сталіцы кінематаграфіі — Канах, а таксама аднаўленне старых фільмаў і захаванне каштоўных кінаархіваў.

АТЫ-БАТЫ

Ва Узброеных Сілах Рэспублікі Беларусь пачаліся штогадовыя падагульняючыя спаборніцтвы на лепшую мотастралковую і танкавую роты. Спаборніцтвы армейцаў уключаюць некалькі этапаў — агнявая, тэхнічная і фізічная падрыхтоўка, ваджэнне танкаў і баявых машын пяхоты.

Пераможцы мінулага года — воіны трыццатай Гвардзейскай Іркуцка-Пінскай брыгады — спадзяюцца тытул лепшых не ўступіць.

Фота Віктара ТАЛОЧКІ, БЕЛІНФАРМ.

ПОСТАЦІ

"Ён з вамі, вёсны..."

□ Ніна МАЦЯШ

Пасля яго засталася новая — пад старой бярозай — хата, пабудаваная і яго рукамі.

Застаўся малады сад, пасаджаны ім пад вокнамі гэтай хаты.

Засталася зусім адна яго матуля.

Засталіся сябры, якіх любіў ён і якія любілі яго.

Засталіся сабраныя ім кнігі.

Засталіся напісаныя ім вершы.

А сярод чарнавікоў, паэтычных варыянтаў і занатовак — чысцюткі тонкі сшытак у лінейку. Новенькі, некрануты...

Балюча гаварыць пра чалавека ў мінулым часе.

Тым пакутней, што гэты чалавек — Леанід Якубовіч — быў маім блізкім другам.

Захаваліся здымкі яго — высокага хударлявага юнака з летуценна-засяроджаным позіркам.

Зберагліся лісты яго — нешматлікія — жыў Лёня вельмі напружана і турботна. "А, магчыма, гэта ўсё таму, што ўсё і ўся прымаю я надзвычай хваравіта. Трэба было б больш светла, сонечна..."

Леаніда Якубовіча не стала ясным летнім ранкам яшчэ ў 1970 годзе. Ён працаваў на Салігорскім камбінаце — побач з вёскай Радкава. У той дзень — 8 чэрвеня — Лёня выйшаў на працу раніцай: першая змена пачыналася а шостай гадзіне. Калі спускаўся з клеццю ў шахту — здарылася бяда. На паверхню ён не вярнуўся. Яму ледзь споўнілася дваццаць два...

Пасля гібелі ў Лёні засталася паэтычная спадчына. Ведаючы, які патрабавальны ён быў у сваёй творчасці, яго сябры сабралі найбольш адметныя, выспеленыя вершы, выдалі зборнік, у якім творы размешчаны пераважна ў такой паслядоўнасці, у якой яны ствараліся. Не ўсё, магчыма, зроблена так, як меркаваў, як хацеў бы сам аўтар, але ж яго, хто зрабіў бы гэта найлепшым чынам, няма...

І ўсё ж ён з намі — Леанід Якубовіч,— трошкі наіўны, часцей удумліва-засяроджаны, шчыры і сціплы, усмешлівы і сур'ёзны. Вось возьмеш у рукі гэты пасмяротны зборнік, разгорнеш яго — і ён, Леанід, зробіць крок насустрач...

Жывучы ў бясконцых клопатах, якіх вымагае вясковы побыт, дбаючы не толькі пра ўласную будучыню, а і пра тое, каб ужо цяпер трошкі лягчэй жылося старой спрацаванай маці, хлопец навучыўся адольваць неспрыяльныя абставіны, навучыўся мужнасці, не здрадзіўшы арганічна ўласцівай яго душы пяшчоце. "Можа, яно і лепш так, заставацца сам-насам з усім. Тады неяк лепш цэніш і разумееш усё светлае".

Сярод яго вершаў няма ніводнага верша-скаргі...

Кідаюцца ў вочы ўлюбёныя паэтычныя вобразы Л.Якубовіча: сонца, раніца, сцежка, птушка, вясна ("Прыйдзе яна, і чалавек адчуе ўсю сваю светласць").

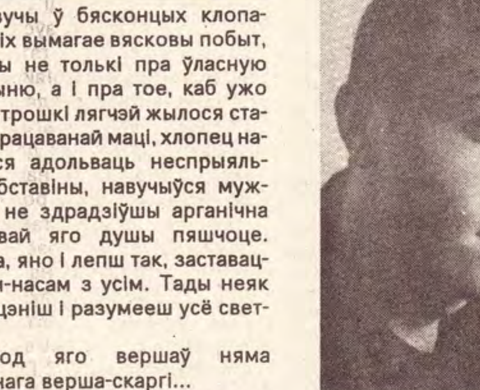
Цікава, што пасля дзесяцігодкі Лёня працаваў паштавіком. Потым, адчуваючы патрэбу як мага хутчэй авалодаць сталымі літаратурнымі навыкамі, удасканаліць тэхніку творчасці і спадзеючыся навучыцца гэтаму ў журналісцкай дзейнасці, ён уладкаваўся ў рэдакцыю газеты "Шахцёр". Але неўзабаве не вытрываў, пайшоў на шахту. Л.Якубовіч не проста летуценіў пра дабро і шчасце людзей, ён прагнуў поўнай мерай сваіх магчымасцей памнажаць іх набыткі,— і ў такім жыццёвым вопыце ўзбагачаць вопыт літаратурны.

Мабыць, няцяжка заўважыць, як няўтомна і шматабяцальна пачынала сталець пяро маладога паэта. Пакрысе знікаюць з радкоў залішне прыгожыя словы, сузіральнасць і дыдактызм. З кожным новым вершам усё больш напружана і паэтычна дакладней афармляецца думка. "Жыта заўсёды жнуць, калі яно добра выспее, калі зярняты, здаецца, звоняць пад жнівеньскім ветрыкам. Так павінна быць і ў пісьменнікаў: брацца за пяро толькі тады, калі адчуваеш, што ўжо ўсё выспела ў душы для новага твора — так і звоніць добрымі вобразамі, добрымі думкамі". Усё вастрэй узнімаюцца праблемы, якія хвалююць нашага сучасніка. Аб гэтым у вершах "Нараджаемся не для смерці", "Кастусю Каліноўскаму", "Пошук", "Кроў, кажуць, не дыміцца", "Не ад нявер'я, не!..", "Жыццё — нібы цягнік..." Усё больш удумлівы пошук сэнсу жыцця, усё глыбейшае адчуванне ўласнай адказнасці перад Радзімай, перад гісторыяй, перад будучыняй. "А паэзія — гэта тая ж рака, у якой уся свежасць, уся чысціня яе — у глыбіні". Л.Якубовіч спасцігаў гэта і — прагнуў настаўніка, прагнуў вучобы. І як жа быў удзячны ўсім, хто асвятляў яму дарогу сваёй уважлівасцю, зацікаўленасцю ў яго паэтычным лёсе!

"Як мала я пішу! Аж страшна... І ўсё гэта нявыкрутка з часам". Рабіць усё, што трэба, каб не пуставала матчына поле, будаваць новую хату, бо ў старой жыць не было ўжо як, працаваць і вучыцца завочна ў Белдзяржуніверсітэце... У яго хапала сіл, хапала вытрымкі. А вершы пачынаюць дыхаць яшчэ большай напорыстасцю, баявітасцю, бескампраміснасцю да ўсяго нізкага, пачварнага, што засціць нам сонца. Ягонае сонца — Чалавека. Сонца даверу, людскасці, душэўнага характва...

Сярод яго шматлікіх паэтычных варыянтаў (пісалася Лёню нялёгка) застаўся чысты сшытак у лінейку... Горка думаць пра тое, што б магло быць і збыцца чаму ўжо не суджана.

...Аднойчы пачуў ён
Імклівую мелодыю крыл,
Светлыя гукі сонечных
промняў
Велічныя акорды лесу,—
Аднойчы спасціг чалавек
музыку...

Леанід ЯКУБОВІЧ

***

Не ад нявер'я, не! — Ад веры
Стартуюць новыя шляхі.
Нявер'е зроду не паверне
У шум нязведаных стыхій.

Нам камень ісціны гарачы
Далоні колка апячэ.
Пагляд засвеціцца іначай,
Пагляд засвеціцца ярчэй.

Гараць кастры
першапраходцаў
Агнём прыветных маякоў.
Ды шлях пазначан не бясконца
Ў глыбокай засені вякоў.

Нявер'е спыніць на спачынак,
Няверны вочы адвядзе.
З даверам вернаму Айчына
На плечы рукі пакладзе.

Адступяць змрочныя бар'еры
І — расхінецца край глухі...
Не ад нявер'я, не!— Ад веры
Стартуюць новыя шляхі.

***

Нараджаемся не для смерці,
Нараджаемся мы, каб жыць,
Ды страла нацэлена ў сэрца,
Праз вякі ўжо страла ляціць.

Чорны продак не быў пракорам
(Лук ды стрэлы — залог
жыцця),
Ён не думаў, што так глыбока
Гэты свет зялёны працяў.

Быў суседства закон трывожны,
Быў давер, як напяты лук.
Рух адчайны вопыт памножыў
На свядомасць мільёнаў рук.

Шлях стралы дарогі намеціў,
Кроў, як вехі вякоў, гарыць...
Нараджаемся ж не для смерці,
Нараджаемся мы, каб жыць.

ТОЛЬКІ ЛІЧБЫ

З РАБОТЫ... У ТРУНЕ

Як паведаміў намеснік старшыні дзяржаўнай інспекцыі працы Уладзімір Ласкаўнеў, за дзевяць месяцаў гэтага года ў выніку вытворчага траўматызму ў рэспубліцы развіталіся з жыццём 270 чалавек.

Найбольшая колькасць загінуўшых — 63 — у Мінскай вобласці. У Гомельскай вобласці на рабочых месцах загінула 50, у Віцебскай — 40 чалавек. Сярод галін па гэтаму сумнаму паказчыку лідзіруе Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання — 14 траўм са смяротным зыходам.

Асноўнымі прычынамі няшчасных выпадкаў на вытворчасці, паведамляе інспекцыя, з'яўляюцца нізкая працоўная і вытворчая дысцыпліна, эксплуатацыя няспраўных машын і механізмаў, парушэнне правіл дарожнага руху. Кожны пяты з загінуўшых знаходзіўся на рабоце ў нецвярозым стане.

БЕЛІНФАРМ.

СТРАКАТАЯ МАЗАІКА

ВЯТЛІЦКАЯ – ЧАЛАВЕК КАМЕРЦЫЙНЫ

Так сама спявачка Наталля Вятліцкая вызначае галоўную рысу свайго характару. Яна не ўтойвае, што працуе для "новых рускіх", выступае, у асноўным, у начных клубах і дыскатэках, куды білет каштуе дзесяткі, а то і сотні даляраў, таму што хоча быць незалежнай, а "незалежнасць вызначаюць грошы". Затое сама аплачвае свае кліпы, а кожны з іх каштуе 20—25 мільёнаў рублёў, з'яўляецца аўтарам усіх ідэй сваіх кліпаў, а некалькі з іх нават манціравала сама.

У яе рэпутацыя дзіўнай жанчыны. Жыве ў гасцініцы, копіць грошы на будаўніцтва загараднага дома і ў той жа час калекцыяніруе карціны, трымае ў якасці хатняй жывёлы леапардзіка. Зараз піша кнігу, дзе паводле яе слоў, праўда пераплецена з выдумкай.

БІЗОН СМАЧНЕЙШЫ ЗА РАСЛІНЫ

Так лічыць вядомая Джэйн Фонда, вядомая не толькі як кінаактрыса, але і як вегетарыянка і абаронца жывёл. Раптам яна перамяніла сваё захапленне і цяпер агітуе есці мяса бізона, якое яе амаладзіла, паколькі практычна не ўтрымлівае халесцэрола. Дарэчы, Джэйн Фондзе мяняць свой імідж не ўпершыню. Яна была заўзятай праціўніцай вайны ў В'етнаме, а потым стала штатным супрацоўнікам дзяржустановы, выступала супраць хітрасцей, з дапамогай якіх жанчыны хаваюць свой узрост, але сама зрабіла касметычную аперацыю. І кожны раз пасля такога крутога павароту ў сваіх уяўленнях — новая цікавасць з боку журналістаў і публікі.

ПІНГВІНАМ ПАГРАЖАЕ АТЛУСЦЕННЕ

У 1981 годзе ў Антарктыцы было каля 400 тысяч "сямейных" пар пінгвінаў. А зараз іх мільён. Справа ў тым, што з-за парніковага эфекту ў пацяплелыя воды Антарктыкі заплывае шмат рыбы. У выніку пінгвіны не толькі сталі лепш размнажацца, але і, паводле думкі спецыялістаў, патаўсцелі.

БОЙЦЕСЯ ЧАРАПАШАК– НІНДЗЯ

Героі папулярных мультфільмаў — чарапашкі-ніндзя— значна павысілі папулярнасць чарапах. За апошні год іх экспарт з Амерыкі ў Еўропу вельмі ўзрос. Усё б нічога, але еўрапейскі клімат спадабаўся гэтым жывёлам, многія з іх на новым месцы дасягнулі вагі да пяці кілаграмаў і сталі агрэсіўнымі. Усё часцей фіксуюцца выпадкі, калі чарапахі нападаюць на людзей.

У ЦЫГАНОВАЙ ТРАНСПАРТУ ХАПАЕ

Бізнесмены горада Тальяці падарылі спявачцы Вікторыі Цыгановай у час яе гастроляў адразу два аўтамабілі "Жыгулі". "Дзевятку" Віка пакіне сабе, 99-ю мадэль мае намер адаслаць бацькам у Хабараўск або свёкру ў Валгадонск. Яшчэ ў Тальяці яе кампакт-касета "Каханне і смерць" была прададзена на аўкцыёне за 4 мільёны рублёў. Гэтай сумы, на думку спявачкі, хопіць для прыбудовы да загараднага дома стайні, у якой будзе жыць пяцігадовы скакун, падораны Вікторыі кадзецкім корпусам імя Імператара Аляксандра III з Новачаркаска пасля яе сольнага канцэрта ў "Расіі".

СЫН ХУСЕЙНА ТАКСАМА СУПРАЦЬ КАРУПЦЫІ

Да 28 гадоў сын Садама Хусейна Удэй жыў як багаты гультай. Але вось ужо два гады, як заснаваў у Багдадзе юнацкае тэлебачанне, якое рэзка адрозніваецца па зместу праграм ад дзяржаўнага. Па тэлеканале, якім кіруе Удэй, перадаецца шмат рок-музыкі і палітычных перадач. А ў апошніх расказваецца аб карупцыі ва ўрадзе. Але пра самога Садама Хусейна сын нічога дрэннага не гаворыць.

ПЕРАПІСКА

Шукаю сяброў

"Таня, 15/165, і Алёна, 14/164, жадаюць пазнаёміцца з хлопцамі 15—18 гадоў для перапіскі.

Адкажам на ўсе лісты.

Пісаць на адрас: 231800, Гродзенская вобл., г.Слонім, вул.Дабрыяна, 6, кв.2, Тані".

"Мне 14/163, па гараскопу Рак, валасы русыя, вочы блакітныя.

Пазнаёмлюся з дзяўчынкамі або хлопцамі 14—16 гадоў.

Адкажу на ўсе лісты.

Пісаць на адрас: 222910, Мінская вобл., г.Старыя Дарогі, вул.Савецкая, д.13а, кв.5. Лішчук Марыне".

"Я хачу перапісвацца з дзяўчатамі і хлопцамі 12—15 гадоў.

Пра сябе: 12/159. Па гараскопу Стралец. Люблю слухаць сучасную музыку.

Пісаць на адрас: 247400, Беларусь, г.Светлагорск, 3-55, "А"-52. Цімохавай Дзіне".

ЦЁМНЫ БОК МЕСЯЦА

...І ЯШЧЭ ПРА ВЕДЗЬМАЎ

Ёсць у гэтай тэме цікавы, але досыць далікатны аспект... Карацей кажучы, маецца ў "Молаце ведзьмаў" раздзел, які так і называецца: "Аб спосабе, якім ведзьмы пазбаўляюць мужчын палавога члена". У якасці прыкладу кніга прыводзіць такое вось здарэнне:

"У горадзе Равенсбруку адзін юнак упадабаў дзяўчыну, але калі захацеў кінуць яе, то нейкім чынам згубіў мужчынскі член, так што не мог бачыць яго і адчуваў толькі гладкае цела. Ён замаркоціўся. Аднойчы прыйшоў у карчму купіць віна; пакуль там сядзеў, прыйшла туды адна жанчына, якой ён падрабязна распавёў пра прычыну свайго гора і паказаў ёй, што зрабілася з яго целам. Гэтая хітрая жанчына спытала, ці не падазрае ён каго-небудзь. "Так", — адказаў юнак. Тады жанчына сказала: "Неабходна, каб ты сілаю — бо ветлівасць не дапаможа — прымусіў яе вярнуць тое, што табе належыць". Юнак цёмнай ноччу пачаў падпільноўваць ведзьму на дарозе, па якой яна звычайна хадзіла; калі убачыў яе, то стаў прасіць вярнуць яму здароўе; тая адказала, што яна не вінаватая і нічога не ведае; тады ён накінуўся на яе і пачаў душыць ручніком з крыкам: "Калі ты не вернеш мне здароўя, то памрэш ад маёй рукі!". Калі яе твар ужо распух і пасінеў, ведзьма сказала: "Добра, адпусці мяне і я цябе вылечу". Калі юнак паслабіў вузел, яна дакранулася рукой да яго сцягна каля лабка і прамовіла: "Цяпер маеш тое, чаго хацеў". Юнак, як ён потым расказваў яшчэ да таго, як пераканаўся вачыма і дотыкам, выразна адчуў, што член яго вярнуўся на месца".

"Вар'яцкія выдумкі", — можа сказаць недаверлівы чытач. Што ж, зусім верагодна, і так. Але вернемся са змрочнага сярэднявечча ў наш час. У год 1990-ы.

У ліпені гэтага года вядомая ў Калумбіі варажбітка Марыя Нуньез вярталася ў родны горад Санта-Марыя па цудоўнай дарозе, што цягнецца ўздоўж Карыбскага мора.

Змяркалася. Яна спыніла машыну на аўтастаянцы, выйшла, каб палюбавацца вячэрняй прыродай. Калі села зноў у аўтамабіль, адчула, што да шыі прыстаўлены халодны металічны прадмет, і пачула голас: "Кранайся, калі хочаш жыць...".

Праз некаторы час злачынец загадаў ёй з'ехаць на абочыну. Яны паволі заехалі ў лясны гушчар, а потым апынуліся на ўзлеску. Бандыт загадаў Марыі выйсці, потым паваліў на зямлю і паспрабаваў згвалтаваць. У гэты момант яна крыкнула: "Ты не зможаш гэта зрабіць! Ніколі не зможаш!". Гвалтаўнік парваў на ёй сукенку, але, як і сказала Марыя, зрабіць з ёю нічога не здолеў. Невядома, што адбывалася далей. Марыя сцвярджала, што бандыт страціў прытомнасць, а сама яна села ў машыну і з'ехала.

Праз некалькі тыдняў той жа злачынец у тым жа месцы напаў на адзінокую жанчыну. Згвалтаваць не ўдалося, і яго схапіла паліцыя. Яму змаглі інкрымінаваць толькі дзве спробы згвалтавання і прыгаварылі ўсяго да двух гадоў турмы. Калі ж Жазэ Нарына — так звалі бандыта — выйшаў на волю, ён падаў у суд на Марыю Нуньез, абвінаваціўшы ў тым, што яна "пазбавіла яго мужчынскай годнасці". Ён запатрабаваў вялікую суму грошай за маральную і фізічную шкоду, якую яму прычыніла ведзьмарка.

Пачаўся унікальны судовы працэс. Адвакат прадставіў у суд заключэнне доктара Тамаза, у якім было напісана: "Жазэ Нарына па невядомых прычынах, бо ў яго не знойдзена ніякіх фізіялагічных і анатамічных адхіленняў, не можа ажыццяўляць палавыя акты за адсутнасці эрэкцыі". Доктар Тамаз таксама сцвярджаў, што выпадкі імпатэнцыі сустракаюцца ў людзей, якія перанеслі псіхічную траўму, але ў здаровых людзей ён гэтага не назіраў. У дадзеным выпадку яго пацыенту не дапамогуць нават працяглае лячэнне ў сексапатолагаў.

Адвакат Нарына сцвярджае, што варажбітка ўжыла ў выпадку з яго кліентам невядомыя навуцы метады чорнай магіі, якія і зрабілі Жазэ калекай-імпатэнтам на ўсё астатняе жыццё.

Сам бандыт сцвярджаў, што, калі ён паваліў Марыю на зямлю, яна зрабіла некалькі дзіўных рухаў рукамі і закрычала: "Ніколі не зможаш!". Толькі тады, маўляў, ён зразумеў, што перад ім ведзьма.

Марыя Нуньез заявіла на судзе, што яна не практыкуе метады чорнай магіі, якія могуць выклікаць імпатэнцыю. А вядомую фразу яна пракрычала толькі для таго, каб запалохаць гвалтаўніка.

Суд не прыняў да ўвагі абвінавачванні Нарына ў адрас Марыі. Па меркаванню суддзі, яна мела права абараняцца любымі сродкамі.

Жазэ Нарына пасля заканчэння судовага пасяджэння ўкленчыў перад варажбіткай, якая выходзіла з залы, і прасіў зняць праклящце. Паліцыя вынесла няшчаснага на руках...

Не ведаў бедалага Жазэ, што ўпрошваць і маліць ведзьмаў — пусты занятак. Ну а сілай... Сілай ён ужо спрабаваў. А зрэшты, так яму, бессаромніку, і трэба. Што датычыцца ўсіх астатніх мужчын, то, можа, і не трэба ім празмерна баяцца ведзьмавых сурокаў. Ва ўсякім разе, святыя айцы-інквізітары прыйшлі з гэтай нагоды да наступнай навуковай высновы: "Трэба мець на ўвазе, што ведзьмы не на самай справе адбіраюць у чалавечага цела член, але дзякуючы чарадзейскаму майстэрству хаваюць яго". І наогул, як сказана ў той жа кнізе: "Хто аддаецца сладастраснасці, тым авалодвае д'ябал". Так што не грашыце, калі не хочаце апынуцца на прыёме ў сексапатолага...

ДАРОГА САТАНЫ

Матэрыялы пад рубрыкай ЦБМ ужо колькі разоў закраналі тэму "сатанінскіх" лічбаў. Вось яшчэ адно паведамленне з амерыканскай прэсы.

Па просьбе вадзіцеляў новы нумар прысвоены шашы ў штаце Арканзас. Дарога доўгія гады насіла лічбу 666, вядомую як знак Сатаны. І сапраўды, дарога гэта без асабліва небяспечных паваротаў і складаных развязак адрознівалася вялікай колькасцю аварый, многія з іх адбыліся, як кажуць, "на роўным месцы".

Сведчанні аб здарэннях на "дарозе Сатаны" ўжо многа гадоў збірае мясцовы парапсіхолаг Энтані Тычэр. Ён высветліў, што прычынай шматлікіх аварый з'яўляўся нейкі чорны лімузін 30-х гадоў. Яго радыятар упрыгожаны чэрапам і касцямі. Загадкавая машына нясецца па шашы з шалёнай хуткасцю і стварае небяспечныя сітуацыі. Вадзіцелі імкнуцца пазбегнуць аварыі, пры гэтым, як правіла, не спраўляюцца з кіраваннем і ў лепшым выпадку аказваюцца ў кювеце. "Чорны прывід", як ахрысцілі таямнічы аўтамабіль мясцовыя шафёры, з'яўляецца ў цёмныя ночы без месяца, аддае перавагу дажджліваму і туманнаму надвор'ю. Яго ахвярамі часцей за ўсё робяцца вадзіцелі цяжкіх грузавікоў. У поўнай адпаведнасці з законамі містыкі падобны аўтамабіль нідзе ў акрузе не зарэгістраваны.

Другая загадка — менавіта аўтастаянкі ўздоўж гэтай шашы ўпадабалі здзічэлыя сабакі. Яны нападаюць на студэнтаў, што едуць "аўтастопам", на шафёраў, якія спыняюцца адпачыць. Не так даўно на адной са стаянак былі знойдзены разарваныя целы трох матацыклістаў: усе сляды сведчылі аб тым, што яны сталі ахвярамі зграі сабак. Ці пойдзе на карысць шафёрам і падарожнікам змена нумарацыі шашы — чорт яго ведае...

СНЕЖНЫ ЧАЛАВЕК: НОВАЯ ГІПОТЭЗА

ЦБМ слушна заўважыў, што гэта тэма для газетных рубрык мае тэндэнцыю ніколі не заканчвацца. Аказваецца, яна хвалюе не толькі аўтараў танных сенсацый. У апошні час ідуць размовы пра гіпотэзу доктара біялагічных навук з Санкт-Пецярбурга Вал.Сапунова. На яго думку, 50—100 тысяч гадоў таму развіццё нашага продка-неандэртальца пайшло двума шляхамі. Адзін праз нарастанне і ўскладненне функцый мозгу прывёў да чалавека разумнага, а другі — праз максімальнае развіццё біялагічных уласцівасцей (сілы, спрыту, органаў пачуццяў, у тым ліку і экстрасенсорнага ўспрыняцця) — даў чалавека пячорнага. Два блізкія віды, згодна з законамі эвалюцыйнай экалогіі, не могуць існаваць побач. І "сваякі" засялілі розныя раёны зямнога шара, пачалі пазбягаць адзін аднаго.

Калі Сапуноў мае рацыю і ў снежнага чалавека ёсць тэлепатычныя здольнасці, робіцца, прынамсі, ясна, чаму ён такі няўлоўны. А першабытны страх пры сустрэчы з ім, пра які гаварылі многія відавочцы, можа паходзіць ад закладзенай у генах несумяшчальнасці ці зноў-такі ад экстрасенсорных здольнасцей снежнага чалавека.

Між іншым, ЦБМ мае цікавыя матэрыялы аб сустрэчах з "йеці", як завуць снежнага чалавека, і мяркуе давесці іх да ўвагі чытачоў у наступных выпусках.

КУНСТКАМЕРА ЦБМ

САТАНІСТЫ І НАРКОТЫКІ

У Мексіцы да 1989 года існавала секта пад назвай "Наркасатанікас". Яе правадыр Адольфа дэ Хесус Канстанца (вернікі называлі яго проста Падрына) разам са сваімі памочнікамі забіў больш за 10 чалавек, пры гэтым іх трупы расчляняліся, а органы выкарыстоўваліся для рытуальных дзеянняў. Існавала спецыяльная цырымонія прысвячэння: навічку рабілі нажом метку на руцэ, выклікалі духаў, для чаго ў кубак налівалі курынай і казлінай крыві, дабаўлялі гарэлку, запальвалі сігары. Бывала, што налівалася і чалавечая кроў, а на алтар клалася чалавечае мяса. З ахвярамі фанатыкі распраўляліся з садысцкай бязлітаснасцю: зразалася скура, адсякаліся вушы, нос, палавыя органы, выразаліся вантробы, з чалавечых пазванкоў рабіліся караліі, якія павінны былі прыносіць шчасце і ўдачу членам секты. Гэтыя жахлівыя абрады быццам бы дапамагалі "нарка" беспакарана перапраўляць з Мексікі ў ЗША марыхуану. Падрына спецыяльна ўвёў у традыцыйныя для чорнай магіі рытуалы чалавечыя ахвярапрынашэнні — ён меркаваў, што гэта зробіць яго паплечнікаў няўлоўнымі для паліцыі. Яны ж былі ўпэўнены ў звышнатуральных магчымасцях свайго патрона.

Гэтыя магчымасці, дарэчы, тлумачыліся надзвычай проста: у паліцыі Падрына меў сваіх інфарматараў, якім перападала частка звышдаходаў ад наркабізнесу.

Пошукі прапаўшага без вестак амерыканскага студэнта прывялі следчых на ранча Санта-Элена. Затрыманыя прызналіся ў забойстве 11 чалавек. На ранча былі знойдзены знявечаныя трупы...

Самога Падрына "бралі" ў Мехіка. Ён кідаў у акно абложанай кватэры даляры, каб адцягнуць развязку. Потым разам са сваім ад'ютантам зачыніўся ў шафе і загадаў памочніку па мянушцы Дубі: "Забі нас!". Доўгая чарга з "Узі" раскідала трэскі ад шафы па ўсім пакоі...

ПРЫКМЕТЫ І ПРЫМХІ

...Сустрэча з папом, манахам прадвяшчае няшчасце. Сустрэўшы святара, трэба плюнуць. Зразумела, неўпрыкмет.

...Вядома, што, калі дарогу перабяжыць заяц, удачы не будзе. А вось калі гэта зробіць воўк — наадварот. Ёсць нават прыслоўе: "Яму воўк дарогу перабег" — гэта гавораць пра чалавека, які ўдала вырашыў якую-небудзь праблему. Вось толькі як сустрэць на дарозе таго ваўка? Можа, таму і ўдачы няма...

...Нельга наступаць на скрыжаваныя саломінкі ці трэскі — забаліць нага.

Рубрыку склаў і вядзе Вінцук КАВАЛЕНКА.

ПРАВЕРЦЕ ПРАВІЛЬНАСЦЬ АФАРМЛЕННЯ АБАНЕМЕНТА

На абанеменце павінен быць пастаўлены адбітак касавай машыны.

Пры афармленні падпіскі (пераадрасоўкі) без касавай машыны на абанеменце прастаўляецца адбітак каляндарнага штэмпеля аддзялення сувязі. У гэтым выпадку абанемент выдаецца падпісчыку з квітанцыяй аб аплаце кошту падпіскі (пераадрасоўкі).

Для афармлення падпіскі на газету або часопіс, а таксама для пераадрасавання выдання бланк абанемента з дастаўчай карткай запаўняецца падпісчыкам чарнілам, разборліва, без скарачэнняў, адпаведна ўмовам, выкладзеным у каталогах.

Запаўненне месячных клетак пры пераадрасаванні выдання, а таксама клеткі "ПВ-МЕСЦА" робіцца работнікамі прадпрыемстваў сувязі.

КІНААФІША МІНСКА

Кінаанонс

"У папа быў сабака, ці Расійскі Монтэ-Крыста" ("Л.О.Н.", ТАА "Кадыс") — галоўнага героя ашуквае кампаньён, а маладая суддзя, уступіўшы настойлівай просьбе начальства, выносіць прыгавор — максімальны тэрмін зняволення. Адсядзеўшы тры гады, Аляксей вырашыў пакараць кампаньёна і суддзю даволі дзіўным чынам... У галоўнай ролі зняўся Ігар Бочкін, вядомы гледачам па выкананню галоўнай ролі ў тэлевізійным серыяле "Гарачаў і іншыя", скандальнаму фільму "ЧП раённага маштабу", па вострасюжэтнаму дэтэктыву "Казка на ноч"("Радзіма").

"Паўзком ад гангстэраў" (ЗША) — эксцэнтрычная камедыя. Раніцай трое гангстэраў, пад выглядам дзіцячых фатографаў, спрабуюць выкрасці малыша Бінка, які жыве са сваімі бацькамі ў прывілеяваным раёне вялікага і шумнага горада. Рэжысёр Патрык Рыд Джонсан ("Масква", "Кастрычнік").

"Самалёт ляціць у Расію!" ("Раскамкіно", АТ "СЭФ-КІНАТОН" Урал) — А.Анкудзінаў, С.Лосеў, С.Паршын у эксцэнтрычнай камедыі. Трох заложнікаў, якім пастаянна не шанцуе, тэрарысты бязлітасна скідваюць з самалёта ў пустыню. Але і тут іх праследуюць паліцэйскія і мафіёзі. Аўтар сцэнарыя і рэжысёр А.Капілевіч ("Кастрычнік").

"Мужчынская работа" (ЗША) — Чарлі Шын і Эміліа Эстэвец у камедыйна-прыгодніцкім фільме. Працякі-смецяры Карл і Джэймс трапляюць у шэраг вострых і камічных сітуацый, выпадковасцей і здарэнняў. (Рэжысёр і аўтар сцэнарыя Эміліо Эстэвец ("Перамога").

Да 70-годдзя беларускага кіно

Бясплатныя дабрачынныя сеансы:

"Хэпі энд" ("Беларусьфільм") — кінарасказ аб жыцці сучаснай, дзелавой, прыгожай, разумнай жанчыны. Яркая экранізацыя аднайменнай аповесці Вікторыі Токаравай ("Салют", 28 кастрычніка ў 12.00).

25 кастрычніка

"МАСКВА": "У напрамку сонца" — 16.20. "Паўзком ад гангстэраў" — 18.10, 19.50, 21.30.

"КАСТРЫЧНІК": "Паўзком ад гангстэраў" — 14.00, 17.30, 19.20, 21.00. "Самалёт ляціць у Расію" — 15.45. Муз.-пацяшальная прагр. — 21.30.

"АЎРОРА": "Непераможная нага" (д) — 14.20. "Тэрмінатар-2" (2 с.)** — 14.40, 17.00. "Жаночая тайна"*** — 13.00, 19.20, 21.00. "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 16.30, 18.30, 20.30.

"БЯРЭСЦЕ": "Эйр Амерыка" — 12.00, 15.40. "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 12.50, 16.40, 18.30. "Д'яблава карусель" — 11.30, 15.00, 20.30. "Сесілія"**** — 14.00, 17.40, 19.20.

"ВІЛЬНЮС": "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 13.30, 16.40, 20.15. "Нулявы допуск" — 12.00, 15.10. "Імперыя пачуццяў"**** — 18.30, 22.00 (н). Інф.-пацяшальная прагр. "Усмешка" — 20.30.

"ДРУЖБА": "Снеданне з відам на Эльбрус" — 16.40. "У напрамку сонца" — 15.00, 18.00. "Рабыня сексу"**** — 19.40, 21.10.

"ПАРТЫЗАН": "Лепшыя ў Нью-Йорку"*** — 13.30, 16.20, 19.10, 22.00 (н). "Круты палюбоўнік"*** — 15.00, 17.50, 20.40.

"ПЕРАМОГА": "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 12.50, 14.40, 20.50. "Блукаючыя зоркі" (2 с.) — 16.30. "Мужчынская работа" — 11.00, 19.00.

"САЛЮТ": "Школа задавальненняў"*** — 12.00, 15.20, 18.40, 20.20, 22.00. "Начныя ястрабы"*** — 13.40, 17.00.

"СУЧАСНІК": "Бязлітасныя людзі" — 14.10 (л). "Эмануэль-5"**** — 16.00, 17.40, 19.20, 21.00.

"БЕЛАРУСЬ": "Уварванне ў тайну"*** — 10.30, 13.40, 17.50, 21.30. "Ноч выючага звера"** — 11.00, 15.20, 21.20. "Тэмпераментныя дактары" — 12.10, 16.50, 20.00. "Універсальны салдат" - 12.30, 16.00, 19.30. "Не адступаць, не здавацца" — 14.20, 18.20.

"КІЕЎ": "Вайна ніндзя" — 15.00. "Дзікае каханне"** - 16.30. "Эмануэль-5"**** — 18.30, 19.50, 21.00.

"КАМСАМОЛЕЦ": "Новыя прыгоды капітана Урунгеля" (д) — 10.30, 13.00. "Скарбы Амазонкі"** — 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.30. "Снеданне з відам на Эльбрус" — 15.00, 17.30. "Салодкія мары" — 16.30, 20.40. "Пакуль будзе вясна" (2 с.) — 18.00.

"МІР": "Салон Кіці"*** — 14.00, 18.00, 20.00. "Гардэмарыны-3" — 12.00, 16.00. "Скарбы Амазонкі"** — 13.00, 17.00, 19.00. "Шчаслівых Каляд у Парыжы"*** — 15.00, 20.40. Відэазала: "Джэк-паскакун" — 14.30, 16.30, 18.30.

"ПІЯНЕР": "Мальерысіма" (д) — 10.00. "Пацярпеўшыя з "Лігуры" (ф.1, д) — 15.00. "Паліцэйскі сабака" — 11.30, 17.00. "Пра бізнесмена Фаму" — 13.20 (л). "Уварванне ў тайну"*** — 18.40, 20.20.

"РАКЕТА": "Віва, Кастра!" — 16.00. "Шалёныя ночы Клеапатры"**** — 18.00, 19.40, 21.20.

"РАДЗІМА": "Уварванне ў тайну"*** — 12.00, 15.20, 20.00. "Няма куды больш бегчы" — 13.50, 17.00. "Вельмі верная жонка" — 18.30.

"ЗМЕНА": "Трыццатага" знішчыць!" — 14.30, 18.00. "Прыватны курорт"** — 16.10, 19.40.

"ЦЭНТРАЛЬНЫ": "Снеданне з відам на Эльбрус" — 13.20. "Франкенштэйн-2000"*** — 14.40, 17.50, 21.00. "Гарачыя галовы-2" — 11.50, 16.20, 19.30.

"ЭЛЕКТРОН": "Тэмпераментныя дактары" — 13.50, 15.20, 18.30, 20.00. "Уварванне ў тайну"*** — 16.50, 21.30. "Кашмар на вуліцы Вязаў-2"*** — 14.20, 17.30, 20.40. "Легенда пра дыназаўра-2" — 12.50 (л), 16.00, 19.00.

"АВАНГАРД": "Жыкіны мемуары"*** — 15.00. "Душа мая" (2 с.) — 17.00.

"ЗНАМЯ": "Чао, інспектар, ці Вампіры" — 16.30. "Тыдзень старшакласнікаў"** — 18.00, 20.00.

"УДАРНІК": "Брудная бялізна" — 15.30, 18.50. "Галізна на продаж"*** — 17.00.

(д) — дзіцячы сеанс;
** — дзеці да 16 гадоў дапускаюцца ў суправаджэнні бацькоў;
*** — дзеці да 16 гадоў не дапускаюцца;
**** — дарослым з 18 гадоў;
(л) — ільготны сеанс (скідка на 50 працэнтаў ад кошту білета).

ХАТНІ ЭКРАН

■ 25, аўторак

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.30. Фільм-канцэрт.
9.00. ТБ – школе. Беларуская літаратура.
◆9.30. "Паласа Сімарона".
10.45. Тэлевізійны Дом кіно.
* 11.35. Чароўны экран. "У старой скрыні", "Хачу месяц", "Крылы, ногі і хвасты".
12.00. "Бімбат".
◆12.25. "Сэрцы трох-2". 1-я і 2-я серыі.
15.30. "Нов і К"-топ-10.
16.30. ТБ – школе. Беларуская літаратура.
17.00. Навіны.
17.10. "Бімбат".
17.30. Тэлеклуб паляўнічых і рыбаловаў "Удача".
17.55. Кантакт.
18.00. Абласныя навіны (Віцебск).
18.15. Актуальнае інтэрв'ю.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканамікст.
19.20. Мост.
19.50. Пяць хвілін на жарты.
20.00. Свет і чалавек.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.40. "Маё каханне, мой смутак".
22.45. НіКа.
23.00. Дайджэст.
23.10. "Зорка з зоркаю гаворыць". Шоу-праграма.
0.10. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

5.30. Раніца.
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.50. Навіны.
7.00. Працяг праграмы "Раніца".
* 8.00. "Вайна гобатаў".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. "Ты памятаеш, таварыш...".
9.30. Л.Бернстайн. Сімфанічныя танцы з мюзікла "Вестсайдская гісторыя".
15.00. Дамісолька.
15.30. Чароўны свет ці Сінема.
16.00. Джэм.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. Сітуацыя.
17.30. Чалавек і закон.
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе".
18.00. Гадзіна пік.
◆18.30. "Дзікая Роза".
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. З першых рук.
20.50. Залаты шлягер.
◆21.35. "Дараванне".
23.20. У свеце джаза.
23.50. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.30. Формула-730.
7.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.25. Чароўны куфэрачак.
8.35. Гандлёвы дом.
8.50. Без рэтушы.
9.45. "К-2" прадстаўляе: "Абзац".
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.10. Тэатр аднаго мастака. В.Сяроў. Частка 2-я.
◆15.20. "Пірацкі востраў" (Аўстралія). 3-я серыя.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.55. Ваша права.
17.15. Тэледэбаты.
18.00. Ніхто не забыты.
18.05. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Чырвонае і чорнае". (Францыя–Італія). 1-я серыя.
21.40. Экран крымінальных паведамленняў.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
◆22.30. "Чырвонае і чорнае". 2-я серыя.
0.15. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
* 12.10. "Серабрысты званочак".
12.25. "Нямецкая хваля".
12.50, 14.20, 15.50, 19.25. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
◆14.45. "Меладрама з замахам на забойства".
15.55, 21.05. Тэлемагазін.
* 16.05. "У Мумі-Дол прыходзіць восень".
16.20. Чароўная лінія.
16.35. Паласатая музыка.
16.55. Там, дзе жыве Павуціныч.
17.10. Выбары-94.
17.55. Адкрываю для сябе Расію.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
20.15. "Свет мастацтва".
20.45. Фільм-канцэрт.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
22.00. Ваш стыль.
◆22.05. "Дзве дуэлі". 2-я серыя.

8-ы канал

* 18.00. "Адважны маленькі Тостэр".
18.40."Навіны".
◆19.00. "Марэна Клара".
19.55. ММ-4:"Нямецкая хваля".
20.25. Шанц-прыз.
◆20.30. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
◆21.50."Луна-парк".

НТВ

* 17.00. Мультфільмы.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 17-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Спартыўны калейдаскоп.
◆18.55. "Цягнік-уцякач".
◆21.35. "Любімы сын нацыі". 2-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. Святаслаў Рыхтэр–Генрых Нейгаўз.

■ 26, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Дайджэст.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.40. Кінанарыс.
9.00. ТБ – школе. Беларуская літаратура.
◆9.30. "Маё каханне, мой смутак".
10.30. Аўта-парк.
◆10.50. "Палёт у краіну пачвараў".
12.00. "Бімбат".
16.00. Відзьма-нявідзьма.
17.00. Навіны.
17.10. "Бімбат".
17.30. Маральна-прававая праграма.
18.00. Абласныя навіны (Гомель).
18.15. Кантакт.
18.20. Пяць хвілін на жарты.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок". "Пяць зорак". Тэлегульня.
20.10. Па слядах аднаго пісьма.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.40. "Маё каханне, мой смутак".
22.45. НіКа.
23.00. Дайджэст.
23.10. Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. "Дынама-93" (Мінск) – "Днепр" (Магілёў). 2-гі тайм.
24.00. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

5.30. Раніца.
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.50. Навіны.
7.00. Працяг праграмы "Раніца".
* 8.00. "Вайна гобатаў".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. Клуб падарожнікаў.
15.00. Паглядзі, паслухай.
* 15.20. "Лятаючы дом".
16.00. Камп'ютэр-хол.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія "Мір".
17.30. Спявае Г.Барысава.
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Б.Брэхт.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.30. "Дзікая Роза".
18.55. Кінапанарама.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Маналог.
◆20.50. "Барсаліно і К" (Францыя, Італія).
23.05. "Дом, дзе захоўваюцца сэрцы". Фільм 1-ы "Раздзеленае каханне".
23.50. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.25. Гандлёвы дом.
◆8.40. "Санта-Барбара".
9.30. Ранішні канцэрт.
9.45. Зусім сакрэтна.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.10. Тэатр аднаго мастака. Б.Кустодзіеў.
15.20. Студыя "Рост". "Чый бок?".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Далёкі Усход.
16.55. Кліп-антракт.
17.00. Казырная дама.
17.30. Фільм-прэм'ер.
17.45. Экспацэнтр прадстаўляе.
17.55. Я – лідэр.
18.20. Зоркі Амерыкі.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. Рэк-тайм.
21.05. Зала чакання.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Крыс дэ Бург у Маскве.
23.30. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.50, 14.15, 16.25, 19.25. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
◆14.40. "Аляска, сэр".
16.30. Казка за казкай.
17.00. Будні.
17.10. Выбары-94.
17.55. Чалавек на зямлі.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
20.15. Блеф-клуб.
20.50. Песні Віктара Рэзнікава.
21.05. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
22.00. Ваш стыль.
22.05. "Наталі". Тэлеспектакль.

8-ы канал

* 18.00. "Адважны маленькі Тостэр".
18.30. Дарагі мой, чалавекі..
18.45. СОЛТЭК:"Навіны".
◆19.00. "Марэна Клара".
19.55. Агенцтва "Пармікс".
20.05. ММ-4:"Нямецкая хваля".
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
◆ 21.50. "Робакоп-1".

НТВ

* 17.00. Мультфільмы.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 18-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. "Амаль усё пра баскетбол".
◆19.15. "Плач нявіннага".
◆21.35. "Любімы сын нацыі". 3-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. Кафэ "Абломаў".

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

ПКП "Метаўтапрам" спыняе сваю дзейнасць.

НАДВОР'Е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае надвор'е, у заходніх раёнах часам дажджы. Тэмпература паветра ў Магілёве, Віцебску — +5—+7°, Гродна — +6—+8°, Мінску, Брэсце — +7—+9°, Гомелі — +8—+10°. У наступныя двое сутак — 26-га ноччу ў заходняй палавіне, днём месцамі па рэспубліцы — дажджы, 27-га — без істотных ападкаў. Тэмпература паветра ноччу 26-га — +2—+7°, 27-га — 0—+5°, днём — +5—+10°.

Валянціна СКРЭБЕЦ, інжынер-сіноптык Белгідрамета

Калектыў "Чырвонай змены" смуткуе з прычыны заўчаснай смерці былога чырваназменаўца ВЯЛЮГІНА Анатоля Сцяпанавіча і выказвае спачуванне родным і блізкім нябожчыка.

Дзяжурны рэдактар Наталля СТРАЛКОВА. Стыльрэдактар Валянціна СКАРЫНКІНА.

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена".
Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладняк",
220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
Газета ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.
Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Час падпісання ў друк:
па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Зак. 114.
Тыраж у кастрычніку 49 365,
Па суботах-50 365.

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 68-26-27; намеснікі галоўнага рэдактара – 32-12-82, 68-29-45; сакратарыят – 68-29-28; аддзел палітыкі – 68-25-55; аддзел эканомікі і сацыяльных праблем – 68-28-52; аддзел культуры і гістарычнай спадчыны – 68-29-56; аддзел маральна-этычнага выхавання – 68-25-93; аддзел пісьмаў і вывучэння грамадскай думкі – 68-28-32; аддзел студэнцкай і школьнай моладзі – 68-25-93; аддзел інфармацыі, аглядальнікі – 68-29-26; аддзел ілюстрацыі – 68-27-74, 68-25-41; ул. кар. па Брэсцкай вобл. – (01622) 5-57-57, ул. кар. па Віцебскай вобл. – (02132) 2-36-37.
РЭКЛАМНАЯ СЛУЖБА – тэл.68-27-21, 68-29-45. Факс: 32-21-03.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ:
Сяргей БАЛЦЭВІЧ (адказны сакратар), Валянцін БАРЫСЕВІЧ, Валерый ВАРАНЕЦКІ, Валерый ІВАНОЎ, Мікалай ЛАРКОВІЧ, Віктар ЛЮКОВІЧ, Алесь МАСАРЭНКА, Станіслаў НІЧЫПАРОВІЧ, Аляксандр САЛАМАХА (першы нам.галоўнага рэдактара), Павел СІМАНАЎ (нам.галоўнага рэдактара, дырэктар агенцтва "ЧЗ-інфарм"), Алег СЛУКА, Наталля СТРАЛКОВА, Кузьма ШАПЛЫКА, Вольга ШАЎКО, Майя ШЭНДРЫК.

Галоўны рэдактар Уладзімір БЕЛЬСКІ